

Nr 196.

Ankom till riksdagens kansli den 8 juni 1920 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar angående tillfällig löneförbättring under år 1921 för viss personal vid armén och marinen jämte i ämnet väckta motioner.

(1:a avd.)

I den till riksdagen den 7 januari 1920 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Kungl. Maj:t under åberopande av punkt 8 i det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden för samma dag föreslagit riksdagen att, i avvaktan på den proposition, som kunde komma att avlåtas angående tillfällig löneförbättring under år 1921 för viss personal vid armén, tillsvidare under fjärde huvudtiteln å extra stat för år 1921 beräkna ett förslagsanslag av 4,020,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en till riksdagen avlåten, den 9 april 1920 dagtecknad proposition (nr 413), under åberopande av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels till beredande av tillfällig löneförbättring under år 1921 åt viss personal vid armén bevilja under fjärde huvudtiteln å extra stat för år 1921 ett förslagsanslag av 4,020,000 kronor;

dels godkänna de vid statsrådsprotokollet såsom Bil. A fogade grunder för den tillfälliga löneförbättringens utgående;

dels besluta, att beträffande annan personal än bataljonsläkare vid fältläkarkåren samt fältläkarstipendiater skola för åtnjutande av den tillfälliga löneförbättringen gälla följande villkor och bestämmelser, nämligen:

att med beställning eller befattning, för vilken löneförbättring utgår, icke må förenas annan till den civila förvaltningen hörande tjänst å

rikets stat än gymnastiklärarybefattning eller annan tjänst å riksdagens stat; samt

att med sådan beställning eller befattning ej heller må förenas vare sig annan till den militära förvaltningen hörande befattning eller gymnastiklärarybefattning eller tjänst å kommuns stat eller uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är försett med Kungl. Maj:ts oktroj eller blivit registrerat såsom aktiebolag, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning av vad slag som helst, så framt ej, vad angår beställnings- eller befattningshavare, som av Kungl. Maj:t utnämnes, Kungl. Maj:t och, vad angår innehavare av annan beställning eller befattning, den, som äger tillsätta beställningen eller befattningen, uppå därom gjord framställning och efter prövning, att ifrågavarande tjänst, uppdrag eller befattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen vid försvarsväsendet, finner tjänsten, uppdraget eller befattningen kunna få mottagas och tillsvidare bibehållas;

dels förklara, att en var, som under år 1921 tillträder beställning eller befattning, å vilken omförmälda villkor och bestämmelser för den tillfälliga löneförbättringens åtnjutande skola gälla, skall vara pliktig underkasta sig samma villkor och bestämmelser, ävensom att förutvarande innehavare av dylika beställningar eller befattningar, vilka icke före viss av Kungl. Maj:t fastställd tid anmäla, att de vilja underkasta sig nyssnämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, icke skola för år 1921 eller någon del därav uppbära tillfällig löneförbättring.

I ovannämnda till riksdagen den 7 januari 1920 avlåtna proposition angående statsverkets tillstånd och behov har Kungl. Maj:t vidare under åberopande av punkt 68 i det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden för samma dag föreslagit riksdagen att i avvaktan på den proposition angående beviljande av anslag till tillfällig löneförbättring för viss personal vid marinen, Kungl. Maj:t kunde komma att till riksdagen avlåta, bland de *extra förslagsanslagen* å fjärde huvudtiteln, avdelningen sjöförsvaret, för år 1921 beräkna ett belopp av 1,200,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en till riksdagen avlåten, den 9 april 1920 dagtecknad proposition (nr 414), under åberopande av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

a) till beredande av tillfällig löneförbättring under år 1921 åt viss personal vid marinen bevilja under fjärde huvudtiteln på extra stat för år 1921 ett förslagsanslag av 1,200,000 kronor;

b) godkänna de vid statsrådsprotokollet såsom Bil. A fogade grunder för den tillfälliga löneförbättringens utgående;

c) *dels* besluta, att beträffande annan personal än marinläkare av 2. graden samt mariningenjör- och marinläkarstipendiater skola för åtnjutande av den tillfälliga löneförbättringen gälla följande villkor och bestämmelser, nämligen

att med beställning eller befattning, för vilken löneförbättring utgår, ej må förenas annan till den civila förvaltningen hörande tjänst å rikets stat än gymnastiklärarbefattning eller annan tjänst å riksdagens stat; samt

att med sådan beställning eller befattning ej heller må förenas vare sig annan till den militära förvaltningen hörande befattning eller gymnastiklärarbefattning eller tjänst å kommuns stat eller uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är försett med Kungl. Maj:ts oktroj eller blivit registrerat såsom aktiebolag, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstbefattning av vad slag som helst, såframt ej, vad angår beställnings- eller befattningshavare, som av Kungl. Maj:t utnämnes, Kungl. Maj:t och, vad angår innehavare av annan beställning eller befattning, den, som äger tillsätta beställningen eller befattningen, uppå därom gjord framställning och efter prövning, att ifrågavarande tjänst, uppdrag eller befattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen vid försvarsväsendet, finner tjänsten, uppdraget eller befattningen kunna få mottagas och tills vidare bibehållas;

dels förklara, att en var, som under år 1921 tillträder beställning eller befattning, å vilken omförmälda villkor och bestämmelser för den tillfälliga löneförbättringens åtnjutande skola gälla, skall vara pliktig underkasta sig samma villkor och bestämmelser, ävensom att förutvarande innehavare av dylika beställningar eller befattningar, vilka icke före viss av Kungl. Maj:t fastställd tid anmäla, att de vilja underkasta sig nyssnämnda villkor och bestämmelser och som icke lagligen kunna därtill förbindas, icke skola för år 1921 eller någon del därav uppbära tillfällig löneförbättring;

d) medgiva, att tillfällig löneförbättring må för år 1921 utgå till marindirektören av 1. graden i flottan Carl Eric Richson med enahanda belopp som till marindirektör av 1. graden på stat och till flaggkvartermannen i marinen Anders Gustaf Sjöqvist med enahanda belopp som till tyghantverkare vid armén.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokoll.

Motioner.

I anledning av Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 413, angående tillfällig löneförbättring under år 1921 för viss personal vid armén, hava väckts följande motioner, vilka hänvisats till förberedande behandling av statsutskottet, nämligen

dels inom *första* kammaren

nr 305 av herr *J. E. Berglund*, vilken hemställt,

att riksdagen måtte anslå ett belopp av kronor 5,600 för beredande av tillfällig löneförbättring under år 1921 åt departementsskrivare och fortifikationskassörer utöver det belopp Kungl. Maj:ts proposition nr 413 föreslagit,

nr 306 av samme motionär, vilken hemställt,

att riksdagen måtte besluta, att utöver vad Kungl. Maj:t i proposition nr 413 föreslagit, anslå ytterligare kronor 23,100 att utgå till viss personal vid artilleriets fabriker och tyganstalter som tillfällig löneförbättring under år 1921

och nr 308 av herr *J. Nilsson* i Malmö, vilken hemställt,

dels att riksdagen måtte besluta sådan ändring i Kungl. Maj:ts proposition nr 413 att sista raderna av sista stycket i § 4 mom. 1 av kungörelsen angående grunderna för löneförbättringens utgående måtte få följande ändrade lydelse:

poliskommissarie eller överkonstapel vid polispersonalen i

Boden eller å Karlsborg med..... kronor 1,700

konstapel eller extra konstapel vid polispersonalen i Boden

eller å Karlsborg med..... » 1,550

samt

dels ock att den av Kungl. Maj:t äskade anslagssumman måtte ändras i anslutning till vad sålunda hemställts,

dels ock inom *andra* kammaren

nr 438 av herrar *U. Leander* och *O. Jeppsson*, vilka hemställt,

det riksdagen ville besluta, att i stället för de av Kungl. Maj:t i proposition nr 413 föreslagna siffrorna löneförbättringen till musikunderofficerarne måtte utgå med följande belopp, nämligen

till musikfanjunkare	med 1,500 kronor
» musiksergeant av 1:a klassen	» 1,200 »
» » » 2:a »	» 1,000 »
» furir..... » 1:a »	» 200 »

allt per år,

nr 440 av herr *E. Röing*, lika lydande med förenämnda inom första kammaren väckta motion nr 305,

nr 441 av samme motionär, lika lydande med förenämnda inom första kammaren väckta motion nr 306,

nr 444 av herrar *C. G. Hammarskjöld* och *K. E. W. Söderhielm*, vilka hemställt,

A) att utöver den tillfälliga löneförbättring under år 1921 för viss personal vid armén, vilken föreslås i Kungl. Maj:ts proposition nr 413 till riksdagen, ytterligare under sagda år till samma personal måtte utgå ortstillägg i enlighet med arméns och marinens avlöningssakkunnigas framställning den 1 mars 1920; samt

B) under förutsättning, att nyssnämnda hemställan icke vinner riksdagens bifall, att likaledes utöver den tillfälliga löneförbättring under år 1921 för viss personal vid armén, vilken föreslås i Kungl. Maj:ts proposition nr 413 till riksdagen, ytterligare följande förmåner under sagda år måtte tillerkännas de av arméns personal, vilka äro familjeförsörjare:

1) tillfällig inkvarteringsersättning till officerare och underofficerare och likställda vid armén, vilka uppbära kontant inkvarteringsbidrag och vilka äro familjeförsörjare,

a) med 150 % till kompaniofficerare och underofficerare och likställda,

b) med 133 $\frac{1}{3}$ % till överstelöjtnanter och majorer och likställda å annan ort än Stockholm och Göteborg, samt

c) med 100 % till generalspersoner och under b) icke nämnda regimentsofficerare och likställda;

2) tillfällig ersättning för bränsle och lyse till officerare och likställda vid armén, vilka åtnjuta inkvartering in natura och vilka äro familjeförsörjare,

a) med 200 kronor till kompaniofficer och likställd,

b) med 300 kronor till överstelöjtnant och major och likställd, samt

c) med 400 kronor till generalsperson och överste och likställd;

3) tillfälligt lönetillägg med 150 % å nu utgående lönetillägg till furirer, vilka äro gifta eller ock äro änklingar med minderåriga barn,

nr 446 av herr *U. Leander*, vilken hemställt, att riksdagen ville i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 413 besluta att för beredande av ortstillägg under år 1921 till arméns personal i överensstämmelse med sakkunnigas utarbetade förslag anvisa ett belopp av 3,035,000 kronor,

och nr 448 av herr *H. Hallén*, vilken hemställt, att riksdagen måtte besluta sådan ändring i de uti propositionen nr 413 föreslagna grunder

för tillfällig löneförbättring under år 1921 för viss personal vid armén, att dylik löneförbättring tillerkännes jämväl garnisonspastorn å Karlsborg med 600 kronor.

I anledning av Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 414, angående tillfällig löneförbättring under år 1921 för viss personal vid marinen, hava väckts följande motioner, vilka hänvisats till förberedande behandling av statsutskottet, nämligen

dels inom *första* kammaren

nr 307 av herr *J. Nilsson* i Malmö, vilken hemställt,

1) att riksdagen måtte besluta sådan ändring i Kungl. Maj:ts proposition nr 414, att sista stycket i § 4 av Kungl. Maj:ts förslag erhåller följande lydelse:

vid poliskåren:

poliskommissarie vid flottans station i Karlskrona med	1,700 kronor
överkonstapel med	1,700 »
konstapel med	1,550 »

2) att den av Kungl. Maj:t äskade anslagssumman ändras i avslutning till vad sålunda hemställts,

dels ock inom *andra* kammaren

nr 439 av herrar *U. Leander* och *O. Jeppsson*, vilka hemställt, det riksdagen ville besluta, att den av Kungl. Maj:t i proposition nr 414 föreslagna summan av 800 kronor såsom löneförbättring för musikdirektör (musikledare) vid flottans stationer måtte höjas till 1,500 kronor,

nr 445 av herrar *C. G. Hammarskjöld* och *K. E. W. Söderhielm*, vilka hemställt,

A) att utöver den tillfälliga löneförbättring under år 1921 för viss personal vid marinen, vilken föreslås i Kungl. Maj:ts proposition nr 414 till riksdagen, ytterligare under sagda år till samma personal måtte utgå ortstillägg i enlighet med arméns och marinens avlöningssakkunnigas framställning den 1 mars 1920; samt

B) under förutsättning att nyss nämnda hemställan icke vinner riksdagens bifall, att likaledes utöver den tillfälliga löneförbättring under år 1921 för viss personal vid marinen, vilken föreslås i Kungl. Maj:ts proposition nr 414 till riksdagen, ytterligare följande förmåner under sagda år måtte tillerkännas de av marinens personal, vilka äro *familjeförsörjare*:

1. tillfällig inkvarteringsersättning till officerare och underofficerare och likställda, vilka uppbära kontant inkvarteringsbidrag och vilka äro familjeförsörjare,

a) med 150 % till kaptener, subalternofficerare och underofficerare och likställda,

b) med 133 $\frac{1}{3}$ % till kommendörkaptener (överstelöjtnanter och majorer) och likställda å annan ort än Stockholm och Göteborg, samt

c) med 100 % till amirals-(generals-)personer och kommendörer (överstar) och likställda ävensom till kommendörkaptener (överstelöjtnanter och majorer) och likställda i Stockholm och Göteborg;

2. tillfällig ersättning för bränsle och lyse till officerare och likställda vid marinen, vilka åtnjuta inkvartering in natura och vilka äro familjeförsörjare,

a) med 200 kronor till kaptener, subalternofficerare och likställda,

b) med 300 kronor till kommendörkaptener (överstelöjtnanter och majorer) och likställda, samt

c) med 400 kronor till amirals-(generals-)personer, kommendörer (överstar) och likställda;

3. tillfälligt inkvarteringsbidrag med 150 % å nu utgående inkvarteringsbidrag till manskap, som äro gifta eller ock äro änklingar med minderåriga barn,

och nr 447 av herr *U. Leander*, vilken hemställt,

att riksdagen ville med anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 414 besluta att för beredande av ortstillägg under år 1921 till marinens personal i överensstämmelse med av sakkunniga utarbetat förslag anvisa ett belopp av 1,315,000 kronor.

Beträffande de skäl, motionärerna anført till stöd för sina framställningar, får utskottet hänvisa till motionerna.

Genom beslut vid 1918 och 1919 års lagtima riksdagar har tillfällig löneförbättring tillerkänts arméns och marinens personal enligt särskilda av riksdagen prövade grunder. Utgångspunkten för utmätandet av denna tillfälliga löneförbättring var förhållandena före krigsutbrottet 1914. Med samma utgångspunkt tillerkändes vid 1919 års lagtima riksdag vissa grupper civila befattningshavare tillfällig löneförbättring.

Tidigare beslut i fråga om tillfällig löneförbättring vid armén och marinen.

För bestridande av kostnaderna för löneförbättringen för arméns del hava för vart och ett av åren 1918, 1919 och 1920 anvisats särskilda förslagsanslag å 4,020,000 kronor. För marinens del hava åter anvisats för år 1918 1,330,000 kronor samt för vart och ett av åren 1919 och 1920 1,275,000 kronor.

Kungl. Maj:ts
 förslag.
 Tillfällig
 löneförbättring
 vid armén
 under år 1921
 (prop. 413).

Kungl. Maj:ts i propositionen 413 framlagda förslag till grunder för tillfällig löneförbättring under år 1921 överensstämmer i huvudsakliga delar med de för innevarande år gällande grunderna för dylik löneförbättrings utgående. De detaljändringar, som nu av Kungl. Maj:t ifrågasatts, framgå närmare av nedan angivna grunder för tillfällig löneförbättring under år 1921 för viss personal vid armén, varvid dessa ändringar utmärkts med spärrad stil.

Grunder

för tillfällig löneförbättring under år 1921 för viss personal vid armén.

§ 1.

1. Officerare och underofficerare på aktiv stat äga med de undantag och enligt de särskilda bestämmelser, som nedan stadgas, uppbära tillfällig löneförbättring för år 1921 för den beställning, i vilken lön på stat åtnjutes, med följande belopp för helt år räknat:

arméfördelningschef (likställd generalsperson)	med kronor	1,500: —
överste	» »	1,200: —
överstelöjtnant	» »	1,100: —
major	» »	750: —
kapten (ryttmästare) av 1. klassen, som vid årets början uppnått följande antal tjänstår:		
minst 3 och mindre än 6	» »	50: —
» 6 » » » 9	» »	550: —
» 9	» »	1,050: —
kapten (ryttmästare) av 2. klassen, som vid årets början uppnått följande antal tjänstår:		
mindre än 3	» »	550: —
minst 3 och mindre än 6	» »	1,050: —
» 6 » » » 9	» »	1,550: —
» 9	» »	2,050: —
löjtnant av 1. klassen, som vid årets början uppnått följande antal tjänstår:		
minst 3 och mindre än 6	» »	400: —
» 6 » » » 9	» »	800: —
» 9	» »	1,200: —

löjtnant av 2. klassen, som vid årets början uppnått följande antal tjänstår:			
mindre än 3	med kronor	450: —	
minst 3 och mindre än 6	» »	850: —	
» 6 » » 9	» »	1,250: —	
» 9	» »	1,650: —	
underlöjtnant (fänrik), som vid årets början uppnått följande antal tjänstår:			
mindre än 3	» »	100: —	
minst 3	» »	400: —	
fanjunkare (styckjunkare), som vid årets början uppnått följande antal tjänstår:			
mindre än 3	» »	300: —	
minst 3 och mindre än 6	» »	500: —	
» 6 » » 9	» »	700: —	
» 9 » » 12	» »	900: —	
» 12	» »	1,100: —	
sergeant av 1. klassen, som vid årets början uppnått följande antal tjänstår:			
mindre än 3	» »	300: —	
minst 3 och mindre än 6	» »	500: —	
» 6 » » 9	» »	700: —	
» 9 » » 12	» »	900: —	
» 12	» »	1,100: —	
sergeant av 2. klassen, som vid årets början uppnått följande antal tjänstår:			
mindre än 3	» »	420: —	
minst 3 och mindre än 6	» »	620: —	
» 6 » » 9	» »	820: —	
» 9 » » 12	» »	1,020: —	
» 12	» »	1,220: —	

2. I de fall, då löneförbättringens belopp enligt mom. 1 är beroende på antalet tjänstår, skall, med iakttagande i övrigt av vad nedan i denna paragraf sägs, såsom tjänstår beräknas:

för underlöjtnant (fänrik): tiden från utnämningen till officer, vare sig beställning på stat erhållits genast vid utnämningen eller senare; samt för löjtnant, kapten (ryttmästare), sergeant eller fanjunkare (styckjunkare): den tid, varunder en var på grund av fullmakt eller konstitutional innehåft beställning på stat inom sin tjänstegrad, oavsett huru-

vida beställningen, vad angår löjtnant, kapten (ryttmästare) eller sergeant, tillhört 1. eller 2. löneklassen.

3. För erhållande av löneförbättring enligt mom. 1 äger nedan nämnda personal tillgodoräkna sig tjänstår i lägre än innehavande grad enligt följande grunder:

löjtnant, som varit underlöjtnant (fänrik) utöver 3 år: högst 3 år av den överskjutande tiden;

kapten (ryttmästare), som under sin föregående tjänstetid uppnått mer än 9 på ovan angivet sätt beräknade tjänstår såsom löjtnant: högst 3 år av den överskjutande tiden;

sergeant, som redan enligt de före utbildningsåret 1916—1917 gällande bestämmelserna vunnit behörighet till underofficersbeställning och vilken sedermera innehaft beställning såsom underbefäl av manskapet under mer än 6 år: högst 9 år av den överskjutande tiden;

sergeant, som först enligt de från och med utbildningsåret 1916—1917 införda nya bestämmelserna vunnit behörighet till underofficersbeställning och vilken därefter innehaft beställning såsom furir av 1. klassen under mer än 3 år; högst 9 år av den överskjutande tiden; samt

fanjunkare (styckjunkare), som under sin föregående tjänstetid uppnått mer än 3 på ovan angivet sätt beräknade tjänstår såsom sergeant: hela den överskjutande tiden.

4. Kapten (ryttmästare), som är eller varit anställd vid generalstabens, må, utöver vad eljest är medgivet, tillgodoräkna sig ytterligare 3 tjänstår för erhållande av löneförbättring.

5. Officer eller underofficer, som överflyttats från marinen till armén eller från ett truppförband till ett annat inom armén, må, därest vid överflyttningen intet avbrott i anställningen ägt rum, såsom tjänstår tillgodoräkna sig tiden för anställning i den förra beställningen, med iakttagande av de i dessa grunder i övrigt givna bestämmelser rörande sådan tjänstårsberäkning.

6. Vid beräkning av tjänstår enligt mom. 2 och 3 äger kapten vid intendenturkåren tillgodoräkna sig föregående tjänstetid såsom underintendent, intendent av 2. klassen och intendent av 1. klassen; skolandet därvid beställning såsom underintendent anses likställd med löjtnantsbeställning och beställning såsom intendent av 2. och 1. klassen likställd med kaptensbeställning.

7. I andra fall än i mom. 6 sägs ankommer det på Kungl. Maj:ts prövning, huruvida och i vilken omfattning civilmilitär beställningshavare, som övergått till militär beställning, må såsom tjänstår för erhållande av löneförbättring tillgodoräkna sig tjänstetid i den civilmilitära beställningen.

8. Vid beräkning enligt mom. 3 av tjänstår i beställning såsom underbefäl av manskapet må sergeant endast tillgodoräkna sig sådan tid, som i omedelbar följd infallit närmast före hans befordran till underofficersbeställningen, men oberoende av huruvida tjänstgöringen fullgjorts vid samma eller olika truppförband.

9. Den tid, varunder officer eller underofficer, efter erhållet avsked, med bibehållen befordringsrätt såsom lönlös kvarstått i regemente (kår), intill dess beställning på stat ånyo vunnits, får icke inräknas vid tjänstårsberäkning enligt dessa grunder. Vad sålunda stadgats gäller jämväl beträffande tid, varunder officer eller underofficer åtnjutit tjänstledighet med frånträdande av samtliga avlöningsförmåner, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, under vilken han på grund av förordnande bestritt annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag.

Officer eller underofficer, som, efter erhållet avsked, med bibehållen befordringsrätt såsom lönlös kvarstått i regemente (kår) och sedermera tillträder beställning på stat av lägre grad än den, han vid avskedet innehade, äger vid beräkning av tjänstår i förstnämnda beställning, utöver vad eljest är medgivet, tillgodoräkna sig föregående tjänstetid i högre beställning.

10. I vad mån föregående tjänstetid må för erhållande av löneförbättring tillgodoräknas av officer eller underofficer, som erhållit avsked i annan ordning, än i mom. 9 sägs, och därefter vunnit förnyad anställning med lön på stat, ankommer på Kungl. Maj:ts prövning i varje särskilt fall.

11. Officer eller underofficer, som från reservstat eller reserv övergått till beställning på aktiv stat, må av den tid, varunder han tillhört reservstaten eller reserven, såsom tjänstår för erhållande av löneförbättring tillgodoräkna sig så stor del, som av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall bestämmes.

12. Den, som efter vid krigsskolan avlagd officersexamen befordrats eller befordras från beställning såsom underofficer på stat till beställning såsom underlöjtnant (fänrik), må, utöver vad eljest är medgivet, för erhållande av löneförbättring i officersbeställning såsom tjänstår tillgodoräkna sig tjänstetiden i underofficersbeställningen, såsom om han därunder varit underlöjtnant (fänrik); och skall härvid beträffande den, som efter 1918 års ingång från underofficersbeställning befordrats eller befordras till underlöjtnant (fänrik), dessutom iakttagas, att löneförbättringen städse skall utgå med så stort belopp, att hans sammanlagda avlöning såsom officer icke kommer att understiga den avlöning, som

vid beföringstillfället tillkommit honom å underofficersbeställningen, däri inräknat tillfällig löneförbättring.

§ 2.

Följande militära beställningshavare på aktiv stat äga, med iakttagande i tillämpliga delar av övriga i dessa grunder givna bestämmelser, uppbära tillfällig löneförbättring sålunda:

inspektören för kavalleriet, kommandanten i Boden och militärbefälhavaren på Gottland med enahanda belopp som för överste,
chefen för krigsskolan och fälttygmästaren med enahanda belopp som för överstelöjtnant,

chef för trängkår med enahanda belopp som för överstelöjtnant eller major, allt efter den beställning på stat, vederbörande kårchef innehar, styresman vid artilleriets fabriker med ett årligt belopp av 1,000 kronor,

tygmästare av 1. klassen vid artilleriet med samma belopp som för major,

tygmästare av 2. klassen vid artilleriet med det belopp, som skolat tillgodokomma honom, därest han kvarstått på aktiv stat vid regemente (kår) och där innehaft beställning såsom kapten av 1. klassen,

förvaltare vid intendenturkåren med ett årligt belopp av 1,100 kronor,

musikfanjunkare med ett årligt belopp av 1,000 kronor,

musiksergeant av 1. klassen med ett årligt belopp av 800 kronor,

musiksergeant av 2. klassen med ett årligt belopp av 700 kronor

samt

furir av 1. klassen med ett årligt belopp av 120 kronor.

§ 3.

Nedannämnda befattningshavare, vilka enligt stat uppbära arvoden, fördelade i lön och dagavlönning, äga åtnjuta tillfällig löneförbättring sålunda:

chefen för skjutskolan för infanteriet och kavalleriet såsom för överstelöjtnant och en var av cheferna för ridskolan och för remonteringsstyrelsen såsom för major.

§ 4.

1. Följande civilmilitära beställningshavare på aktiv stat äga, med iakttagande i tillämpliga delar av övriga i dessa grunder givna bestäm-

meler, uppbära tillfällig löneförbättring med följande belopp för helt år räknat:

vid fältläkarkåren:

generalfältläkaren	med kronor 1,500: —
överfältläkaren och fältläkare med enahanda be- lopp som för överstelöjtnant, regementsläkare med undantag för chefläkaren vid garnisonssjukhuset i Stockholm med samma belopp som för major, bataljonsläkare med avlöning som kapten av 1. klassen	» » 850: —
bataljonsläkare med avlöning som kapten av 2. klassen	» » 700: —
dock att löneförbättring icke skall utgå till den överläkare vid garnisonssjukhuset i Stock- holm, som åtnjuter bataljonsläkares lön,	
bataljonsläkare vid fältläkarkåren	» » 650: —
fältläkarstipendiat	» » 300: —

vid fältveterinärkåren:

överfältveterinären med enahanda belopp som för överstelöjtnant, fältveterinär med enahanda belopp som för major, regementsveterinär	» » 850: —
bataljonsveterinär	» » 700: —

övrig personal:

tyg- eller fabriksingenjör	» » 1,000: —
departementsskrivare, tyg- eller fabriksförvaltare av 1. klassen, öververkmästare, fortifikations- kassör	» » 850: —
tygunderofficer med det belopp, som skolat till- godokomma honom, därest han kvarstått på aktiv stat vid regemente (kår) och där inne- haft beställning såsom styckjunkare, tygförvaltare av 2. klassen, besiktningsrustmästare, tygverkmästare, verkmästare av 1. klassen	» » 1,100: —
verkmästare av 2. klassen, tyg- eller fabrikskri- vare, tyghantverkare, gevärshantverkare, hant- verkare vid trängen, fortmaskinist	» » 850: —

redogörare vid ridskolan	med kronor	1,100: —
förrädsvaktmästare vid arméförvaltningens sjuk- vårdsstyrelse samt vid infanteriet, trängen eller fortifikationen	» »	725: —
poliskommissarie eller överkonstapel vid polisper- sonalen i Boden eller å Karlsborg	» »	800: —
konstapel eller extra konstapel vid polispersona- len i Boden eller å Karlsborg	» »	750: —

2. Därest efter 1918 års ingång militär beställningshavare erhållit civilmilitär beställning eller innehavare av civilmilitär beställning befordrats till annan sådan samt löneförmånerna vid den senast erhållna beställningen, med inräknande av därför bestämd tillfällig löneförbättring, skulle uppgå till lägre belopp, än som skulle hava tillkommit löntagaren, därest han kvarstått i den tidigare beställningen, skall sådan beställningshavare äga uppbära tillfällig löneförbättring med så stort belopp, att hans sammanlagda avlöning i den nya beställningen icke kommer att understiga den avlöning, däri inräknat den tillfälliga löneförbättringen, som han skulle ägt uppbära, därest han kvarstått i den tidigare beställningen.

§ 5.

Nedan angivna arvodestagare äga, där befattningen icke innehaves av officer eller underofficer på aktiv stat, uppbära tillfällig löneförbättring med följande belopp för helt år räknat:

befälhavare för rullföringsområde på fastlandet	med kronor	912: 50
officer vid Stockholms stads rullföringsområde	» »	912: 50
biträde vid rullföringsområde på fastlandet	» »	730: —
rullföringsbefälhavare (tillika landstormsområdes- befälhavare) på Gottland	» »	912: 50
rullföringsbiträde (tillika landstormsförrädsförvaltare) på Gottland	» »	730: —
bibliotekarie vid generalstaben	» »	750: —
aktuarie vid generalstaben	» »	750: —
garnisonspastor i Boden	» »	600: —
kommendant i Stockholm	» »	750: —
vaktmästare vid kommendantskapet i Stockholm	» »	225: —
kommendant å Karlsborg	» »	750: —
maskinist vid krigshögskolan	» »	300: —

maskinist vid artilleri- och ingenjörhögskolan	med kronor	300:—
fodermarsk vid ridskolan	» »	275:—
förvaltare vid skjutskolan för infanteriet och kaval- leriet	» »	300:—
väbel vid samma skola	» »	300:—
fortväbel	» »	300:—
gårdsvaktmästare, tillika snickare, vid garnisons- sjukhuset i Stockholm	» »	250:—

§ 6.

För beställningshavare, som åtnjuter bostadsförmån in natura men uppbär kontant servisbidrag, skall löneförbättringen minskas med ett belopp, motsvarande servisbidraget.

§ 7.

Den, som under loppet av *år 1921* tillträtt eller avgått från beställning, med vilken löneförbättring är förenad, eller övergått från en till annan sådan beställning, äger å dylik beställning uppbära löneförbättring för den del av året, varunder han innehaft densamma; skolande därvid iakttagas, att, då befordran sker till beställning, varå enligt §§ 1—2 löneförbättring kan åtnjutas med olika belopp allt efter antalet tjänstår, löneförbättringen i varje fall skall beräknas efter det belopp för helt år, som skolat tillkomma beställningshavaren, därest han vid årets början innehaft beställningen i fråga.

§ 8.

Löneförbättring enligt §§ 1, 2 och 4 tillkommer icke blott löntagare, som på grund av fullmakt, transportresolution, konstitutorial eller kontrakt (förordnande) innehar egen beställning med lön på stat, utan jämväl den, som i stället för avlöning å egen beställning på grund av särskilt förordnande äger åtnjuta samtliga med annan beställning förenade avlöningsförmåner; skolande i senare fallet vid förordnande å beställning, varå enligt §§ 1—2 löneförbättring kan åtnjutas med olika belopp allt efter antal tjänstår, iakttagas, att löneförbättringen i varje fall skall utgå med det för beställningen fastställda lägsta belopp, som erfordras för att den sammanlagda avlöningen under förordnandet skall motsvara minst den sammanlagda avlöning, som tillkommit den förordnade å hans egen beställning, den tillfälliga löneförbättringen däri inräknad.

§ 9.

Den tillfälliga löneförbättringen skall anses tillhöra lönen och utgå i samma ordning som denna; där avlöningen endast utgår i form av arvode eller stipendium, skall löneförbättringen anses tillhöra arvodet eller stipendiet och utgå i samma ordning, som för sådan avlöning är stadgad.

§ 10.

Sådan i §§ 1—4 omförd personal, som på grund av tjänstgöring vid mobiliserat truppförband, stab, formation o. s. v. åtnjuter krigslön enligt krigsavlöningsreglemente, må, utan hinder av vad i dylikt reglemente kan varda stadgat rörande skyldighet att frånträda fredsavlöningsförmåner, uppbära tillfällig löneförbättring enligt de i förevarande grunder meddelade bestämmelser.

Tillfällig
löneförbättring
vid marinen
under
år 1921
(prop. 414).

För marinens vidkommande hava några förändringar icke av Kungl. Maj:ts ifrågasatts beträffande tillfällig löneförbättring under år 1921 i förhållande till för innevarande år gällande bestämmelser. Enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle för år 1921 lända till efterrättelse följande

Grunder

för tillfällig löneförbättring under år 1921 för viss personal vid marinen.

§ 1.

1. Flottans och kustartilleriets stam tillhörande officerare och underofficerare ävensom underofficerskorpraler med lön i 1. lönegraden för manskap äga med de undantag och enligt de särskilda bestämmelser, som nedan stadgas, uppbära tillfällig löneförbättring för år 1921 för den beställning, i vilken lön på stat åtnjutes, med följande belopp för helt år räknat:

flaggman och chefen för kustartilleriet	med 1,500 kronor
kommendör och överste	» 1,200 »
kommendörkapten av 1. graden och överstelöjtnant.....	» 1,100 »
kommendörkapten av 2. graden och major	» 750 »

kapten av 1. klassen, som vid årets början uppnått		
följande antal tjänstår:		
minst 3 och mindre än 6	med	50 kronor
minst 6 och mindre än 9	»	550 »
minst 9	»	1,050 »
kapten av 2. klassen, som vid årets början uppnått		
följande antal tjänstår:		
mindre än 3	»	550 »
minst 3 och mindre än 6	»	1,050 »
minst 6 och mindre än 9	»	1,550 »
minst 9	»	2,050 »
löjtnant, som vid årets början uppnått följande antal		
tjänstår:		
minst 3 och mindre än 6	»	400 »
minst 6 och mindre än 9	»	800 »
minst 9	»	1,200 »
underlöjtnant (fänrik), som vid årets början uppnått		
följande antal tjänstår:		
mindre än 3	»	100 »
minst 3	»	400 »
flaggunderofficer (underofficer av 1. graden), som vid		
årets början uppnått följande antal tjänstår:		
mindre än 3	»	300 »
minst 3 och mindre än 6	»	500 »
minst 6 och mindre än 9	»	700 »
minst 9 och mindre än 12	»	900 »
minst 12	»	1,100 »
underofficer av 2. graden, som vid årets början upp-		
nått följande antal tjänstår:		
mindre än 3	»	75 »
minst 3 och mindre än 6	»	275 »
minst 6 och mindre än 9	»	475 »
minst 9 och mindre än 12	»	675 »
minst 12	»	875 »
underofficer av 3. graden, som vid årets början upp-		
nått följande antal tjänstår:		
minst 3 och mindre än 6	»	200 »
minst 6 och mindre än 9	»	400 »
minst 9	»	600 »

underofficerskorpral, som vid årets början uppnått följande antal tjänstår:

mindre än 3	med	125 kronor
minst 3 och mindre än 6	»	325 »
minst 6 och mindre än 9	»	525 »
minst 9	»	725 »

2. I de fall, då löneförbättringens belopp enligt mom. 1 är beroende på antalet tjänstår, skall, med iakttagande av vad nedan i denna § sägs, såsom tjänstår beräknas:

för underlöjtnant (fänrik): tiden från utnämningen till officer, vare sig beställning på stat erhållits genast vid utnämningen eller senare;

för löjtnant, kapten eller underofficer: den tid, varunder en var på grund av fullmakt eller konstitutorial innehaft beställning på stat inom sin tjänstegrad, oavsett huruvida beställningen, vad kaptener angår, tillhört 1. eller 2. löneklassen; samt

för underofficerskorpral: den tid, varunder han innehaft lön i 1. lönegraden för manskap.

3. För erhållande av löneförbättring enligt mom. 1 äger nedannämnda personal tillgodoräkna sig tjänstår i lägre än innehavande grad enligt följande grunder:

löjtnant, som varit underlöjtnant (fänrik) utöver 3 år: högst 3 år av den överskjutande tiden;

kapten, som under sin föregående tjänstetid uppnått mer än 9 på ovan angivet sätt beräknade tjänstår såsom löjtnant: högst 3 år av den överskjutande tiden;

underofficer av 3. graden: den tid, varunder han innehaft lön i 1. lönegraden för manskap;

underofficer av 2. graden, som före befordran till underofficer av 2. graden uppnått mer än 3 tjänstår i beställning med lön i 1. lönegraden för manskap eller i beställning såsom underofficer av 3. graden: högst 9 år av den överskjutande tiden;

flaggunderofficer (underofficer av 1. graden), som under sin föregående tjänstetid uppnått mer än 3 på ovan angivet sätt beräknade tjänstår såsom underofficer av 2. graden: hela den överskjutande tiden.

4. Officer eller underofficer, som överflyttats från armén till marinen eller från flottan till kustartilleriet (Karlskrona artillerikår) eller omvänt, må, därest vid överflyttningen intet avbrott i anställningen ägt rum, såsom tjänstår tillgodoräkna sig tiden för anställning i den förra be-

ställningen, med iakttagande av de i dessa grunder i övrigt givna bestämmelser rörande sådan tjänstårsberäkning.

5. Vid beräkning enligt mom. 2 eller 3 av tjänstår i beställning med lön i 1. lönegraden för manskap må underofficerskorpral och underofficer av 3. eller 2. graden endast tillgodoräkna sig sådan tid, som i omedelbar följd infallit närmast före hans befordran till underofficersbeställningen, men oberoende av huruvida tjänstgöringen fullgjorts vid flottan eller kustartilleriet.

6. Den tid, varunder officer eller underofficer, efter erhållet avsked, med bibehållen befodringsrätt såsom lönlös kvarstått i flottans eller kustartilleriets stam, intill dess beställning på stat ånyo vunnits, får icke inräknas vid tjänstårsberäkning enligt dessa grunder. Vad sålunda stadgats gäller jämväl beträffande tid, varunder officer eller underofficer åtnjutit tjänstledighet med frånträdande av samtliga avlöningsförmåner, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, under vilken han på grund av förordnande bestritt annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag.

Officer eller underofficer, som, efter erhållet avsked, med bibehållen befodringsrätt såsom lönlös kvarstått i flottans eller kustartilleriets stam och sedermera tillträder beställning på stat i lägre grad än den, han vid avskedet innehade, äger vid beräkning av tjänstår i förstnämnda beställning, utöver vad eljest är medgivet, tillgodoräkna sig föregående tjänstetid i högre beställning.

7. I vad mån föregående tjänstetid må för erhållande av löneförbättring tillgodoräknas av officer eller underofficer, som erhållit avsked i annan ordning än i mom. 6 sägs och därefter vunnit förnyad anställning med lön på stat, ankommer på Kungl. Maj:ts prövning i varje särskilt fall.

8. Officer eller underofficer, som från reservstat eller reserv övergått till beställning på aktiv stat, må av den tid, varunder han tillhört reserven, såsom tjänstår för erhållande av löneförbättring tillgodoräkna sig så stor del, som av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall bestämmes.

9. Därest efter 1918 års ingång innehavare av underofficersbeställning befodrats eller befodras till officer med lön på stat, skall sådan officer, utan hinder av vad i mom. 1 är stadgat, äga uppbära tillfällig löneförbättring med så stort belopp, att hans sammanlagda avlöning såsom officer icke kommer att understiga den avlöning, som vid befodringsstillfället tillkommit honom å underofficersbeställningen, däri inräknat den tillfälliga löneförbättringen.

10. Underofficer av stammen, som blivit förordnad att med månadslön å varvsstat tjänstgöra å flottans varv, äger, sedan han åter tillträtt avlöning å underofficerskårens stat, för erhållande av löneförbättring tillgodoräkna sig den tid, anställningen vid varvet varat.

11. Underofficer av 2. graden, som under tjänstetid såsom underofficerskorpral vid kustartilleriet uppflyttats till beställning i 1. lönegraden för manskap efter kortare anställningstid än 72 månader, må för erhållande av löneförbättring allenast tillgodoräkna sig högst 9 år av den tid utöver 3 år, som förflutit efter en tjänstetid vid kustartilleriet av 72 månader och varunder han innehaft lön i 1. lönegraden för manskap.

12. Underofficer av 2. graden vid kustartilleriet, som vid armén eller Karlskrona artillerikår vunnit kompetens till underofficersbeställning och i samband med kustartilleriets första uppsättande dit överflyttats, och vilken efter sålunda vunnit kompetens varit under mer än 6 år anställd vid något av arméns truppförband, vid Karlskrona artillerikår eller vid kustartilleriet, må för erhållande av löneförhöjning tillgodoräkna sig högst 9 år av den överskjutande tiden.

§ 2.

Följande flottans stam tillhörande militära beställningshavare äga, med iakttagande i tillämpliga delar av övriga i dessa grunder givna bestämmelser, uppbära tillfällig löneförbättring sålunda:

underofficer, som blivit förordnad att med månadslön å varvsstat tjänstgöra å flottans varv, med enahanda belopp, som skolat tillkomma honom, därest han fortfarande uppburit avlöning å underofficerskårens stat,

kock eller hovmästare, korpral, som tillerkänts avlöning lika med underofficer av 2. graden, med ett årligt belopp av 75 kronor, samt

kock eller hovmästare, korpral, som tillerkänts lön i 1. lönegraden för manskap, med ett årligt belopp av 125 kronor.

§ 3.

Marinöverintendenten, förste marinintendent, marinintendent av 1. och 2. graden samt marinunderintendent äga uppbära tillfällig löneförbättring efter enahanda grunder, som gälla för flottans officerare inom motsvarande tjänstegrad; skolande därvid iakttagas,

att tjänstår såsom marinunderintendent räknas från första utnämningen, vare sig beställning på stat erhållits genast vid utnämningen eller senare,

att marinintendent av 1. graden, som — utan att hava enligt allmänna eller för vissa e. o. kammarskrivare vid flottans civilstat meddelade särskilda bestämmelser erhållit utbildning för anställning vid marinintendenturkåren — vid kårens uppsättande med 1904 års början överflyttats till densamma från flottans civilstat eller flottans pensionskassa, och vilken vid 1918 års ingång åtnjöt lön i 1. gradens 1. löneklass, må, därest han vid tillträdet av lön i nämnda grad uppnått sammanlagt mer än 15 tjänstår, räknat från första anställningen vid flottans civilstat eller flottans pensionskassa, av den överskjutande tiden tillgodoräkna sig högst 3 år såsom tjänstår för erhållande av löneförbättring, samt

att i sådana fall, som omförmälas i § 1 mom. 6—8, de i dessa moment givna bestämmelser skola beträffande personal vid marinintendenturkåren äga motsvarande tillämpning.

§ 4.

Följande flottans stam tillhörande civilmilitära beställningshavare äga, med iakttagande i tillämpliga delar av övriga i dessa grunder givna bestämmelser, uppbära tillfällig löneförbättring med följande belopp för helt år räknat:

vid marinförvaltningen:

kemist	med 1,000 kronor
andre kemist	» 500 »

vid mariningenjörkåren:

marinöverdirektören	» 1,500 »
marindirektör av 1. graden	» 1,150 »
» » 2. »	» 1,000 »
mariningenjör » 1. » 1. löneklassen	» 1,050 »
» » 1. » 2. »	» 900 »
» » 2. »	» 1,050 »
extra mariningenjör	» 800 »
stationsingenjör, biträdande stationsingenjör, verkstadsingenjör, miningenjör, torpedingenjör, elektroingenjör, artilleriingenjör, kemist	» 1,000 »
mariningenjörsstipendiat	» 300 »

vid marinläkarkåren:

marinöverläkaren med enahanda belopp som för kom-			
mendör (överste),			
förste marinläkare	med	1,100	kronor
marinläkare av 1. graden	»	850	»
» » 2. »	»	650	»
marinläkarstipendiat	»	300	»

vid poliskåren:

poliskommissarie vid flottans station i Karlskrona	»	800	»
överkonstapel	»	800	»
konstapel	»	750	»

§ 5.

Nedan angivna arvodestagare äga, där befattningen icke innehaves av officer eller underofficer vid flottans eller kustartilleriets stam, uppbära tillfällig löneförbättring med följande belopp för helt år räknat:

sjörullföringsbefälhavare	med	912	kronor 50 öre
sjörullföringsbiträde	med	730	kronor
bibliotekarie vid marinstaben	»	450	»
musikdirektör (musikledare) vid flottans stationer	»	800	»

§ 6.

För underofficerskorpral, som enligt gällande stater uppbär lönetillägg efter viss tjänstetid, skall den tillfälliga löneförbättringen minskas med ett belopp, motsvarande lönetillägget. Enahanda gäller kock eller hovmästare, korpral, som tillerkänts lön i 1. lönegraden för manskap och åtnjuter dylikt tillägg.

§ 7.

Den, som under loppet av år 1921 tillträtt eller avgått från beställning, med vilken löneförbättring är förenad, eller övergått från en till annan sådan beställning, äger å dylik beställning uppbära löneförbättring för den del av året, varunder han innehaft densamma; skolande därvid iakttagas, att då befordran sker till beställning, varå enligt §§ 1 och 3 löneförbättring kan åtnjutas med olika belopp allt efter antalet

tjänstår, löneförbättringen i varje fall skall beräknas efter det belopp för helt år, som skolat tillkomma beställningshavaren, därest han vid årets början innehaft beställningen i fråga.

§ 8.

Löneförbättring enligt §§ 1, 3 och 4 tillkommer icke blott löntagare, som på grund av fullmakt, konstitutorial eller förordnande innehar egen beställning med lön på stat, utan jämväl den, som i stället för avlöning å egen beställning på grund av särskilt förordnande äger åtnjuta samtliga med annan beställning förenade avlöningsförmåner; skollande i senare fallet vid förordnande å beställning, varå enligt §§ 1 och 3 löneförbättring kan åtnjutas med olika belopp allt efter antalet tjänstår, iakttagas, att löneförbättringen i varje fall skall utgå med det för beställningen fastställda lägsta belopp, som erfordras för att den sammanlagda avlöningen under förordnandet skall motsvara minst den sammanlagda avlöning, som tillkommit den förordnade å hans egen beställning, den tillfälliga löneförbättringen däri inräknad.

§ 9.

Den tillfälliga löneförbättringen skall anses tillhöra lönen och utgå i samma ordning som denna; där avlöningen endast utgår i form av arvode eller stipendium, skall löneförbättringen anses tillhöra arvodet eller stipendiet och utgå i samma ordning, som för sådan avlöning är stadgad.

§ 10.

Där i författningar eller eljest beträffande marinen tillhörande personal, som icke åtnjuter avlöning på stat, finnes bestämt, att sådan personal skall under den tid, vederbörande är inkallad i tjänstgöring, åtnjuta enahanda avlöning och övriga förmåner, som enligt stat eller eljest tillkomma personal med motsvarande anställning på stat eller vid stammen, skall sådan bestämmelse icke gälla tillfällig löneförbättring enligt förevarande grunder.

Av arméns och marinens lönesakkunniga, vilka haft att utarbета förslag till tillfällig löneförbättring för ifrågasvarande personalgrupper, har ifrågasatts införande av ortstillägg i det militära lönesystemet. Be-

*Ortstillägg
för arméns
och marinens
personal.*

träffande grunderna för införande av ortstillägg hava de sakkunniga bland annat anfört följande:

»Enligt det för kommunikationsverken antagna nya lönesystemet hade det, med utgångspunkt från en av socialstyrelsen på Kungl. Maj:ts uppdrag år 1917 verkställd utredning rörande levnadskostnadernas storlek, vilken sedermera kompletterats i vissa avseenden, befunnits lämpligt att fördela samtliga orter, där verkens tjänstemän vore stationerade, på sju ortsgrupper. Därvid hade endast de orter, där inga särskilda fördyrande omständigheter kunde påvisas, eller vad som plägade betecknas såsom »rena landsbygden», ansetts böra hänföras till den billigaste ortgruppen, under det att ortstillägg skulle utgå å alla övriga platser. För vinnande av större överskådlighet över de å skilda orter utgående totalavlöningarna hade ortstillägget sammanslagits med lönen till ett belopp. I fråga om ortstilläggens beräkning hade tillämpats, att dessa tillägg bestämts till fixa, i förhållande till lönen stigande belopp; att å den lägsta avlöningen för manliga tjänstemän ortstillägget utgjorde 90 kronor för den näst billigaste ortgruppen med tillägg av ytterligare 90 kronor för varje ny ortsgrupp, så att å dyraste ort tillägget utginge med 540 kronor, samt att ortstilläggets maximibelopp för manliga tjänstemän utgjorde 240 kronor för näst billigaste ortgruppen med tillägg av ytterligare 240 kronor för varje ny ortsgrupp, så att detsamma å dyraste ort uppginge till 1,440 kronor. Det lägsta ortstillägget motsvarade en lön i den billigaste ortgruppen av 1,980 kronor, det högsta ortstillägget en lön i den billigaste ortgruppen av 7,140 kronor eller därutöver. Orternas fördelning mellan de olika ortsgrupperna fastställdes av Kungl. Maj:t efter förslag av socialstyrelsen på grundval av utredning rörande de för orterna gällande allmänna levnadskostnaderna.

Förutom de nu nämnda ortstilläggen hade vid kommunikationsverken för de i landets nordligaste delar stationerade tjänstemännen införts särskilda fristående kallortstillägg. Dessa vore endast avsedda att utgöra kompensation för de olägenheter av skilda slag, som bosättning i de nordliga landsdelarna på grund av där rådande klimatiska och fysiologiska förhållanden medförde, under det att den särskilda utgiftsökning, som föranleddes av att vissa poster å levnadsbudgeten — såsom för större bränsleförbrukning, varmare beklädnad samt rikligare näring — till följd av klimatiska förhållanden steg till högre belopp än i blidare delar av landet, ansetts böra liksom annan ökning i levnadskostnaderna täckas genom dyrortstillägg. De orter, där kallortstillägg ansetts böra utgå, fördelades mellan sex olika kallortsklasser, och tillägget utgjorde 60 kronor i lägsta och 600 kronor i högsta kallortsklassen, lika för alla lönebelopp.

Jämväl enligt det i betänkande den 18 december 1919 framlagda förslaget till lönereglering för domänverket skulle de särskilda tjänstgöringsorterna i avlöningshänseende uppdelas i olika grupper. Vid denna uppdelning skulle emellertid, i motsats till vad förhållandet vore vid kommunikationsverken, hänsyn tagas även till vissa andra faktorer än dyrortsmomentet, därvid särskilt pekats på svårsköthets- och ödslighetsmomenten, vilka ansetts spela en betydlig roll i fråga om skogstjänstemännens arbete. Vidare hade framhållits, att tillbörligt beaktande borde ägnas jämväl kallortsmomentet, varemot särskild ersättning vid sidan av lönen, motsvarande det vid kommunikationsverken införda kallortstillägget, icke ansetts böra utgå till domänverkets personal.

Då de militära tjänstgöringsförhållandena i stort sett torde vara mera jämförliga med kommunikationsverkens än med domänverkets tjänstgöringsförhållanden, hade de sakkunniga ansett kommunikationsverkens lönesystem lämpligen kunna i huvudsak tagas såsom förebild vid ett eventuellt införande av dyrortstillägg för militära tjänst innehavare. Ehuru militär personal knappast torde vara förlagd till någon ort, som vore hänförlig till den för kommunikationsverken bestämda billigaste ortgruppen eller »rena landsbygden», syntes dock anledning ej föreligga att frångå den för nämnda verk fastslagna indelningen i sju olika ortsgrupper, och torde denna indelning jämväl för försvarsväsendet böra verkställas av Kungl. Maj:t efter förslag av socialstyrelsen, på grundval av utredning rörande de för de särskilda orterna gällande allmänna levnadskostnaderna. De avlöningar, som för närvarande utginge å annan ort än Stockholm och Göteborg, torde därvid böra avses att gälla för den billigaste ortgruppen, medan för de sex övriga ortsgrupperna infördes dyrortstillägg med fixa i förhållande till avlöningen stigande belopp.

Vid avvägandet av dessa belopp hade de sakkunniga emellertid måst taga hänsyn därtill, att den för den militära personalen år 1918 införda tillfälliga löneförbättringen avsett att föra upp avlöningen för denna personal till 1914 års prisnivå, medan däremot den nya löneregleringen för kommunikationsverken anpassats efter den prisnivå, som under förutsättning av normal prisstegring bort råda i början av 1920-talet. Till följd härav utginge också dyrtidstillägg till arméns och marinens personal liksom till övriga grupper av befattningshavare i statens tjänst, vilkas avlöning icke blivit höjd utöver 1914 års prisnivå, enligt en högre beräkningsgrund än som efter den nya löneregleringens genomförande skulle gälla beträffande kommunikationsverkens personal. Då

detta alltjämt torde böra bliva fallet, så länge nämnda olikhet i avseende å avlöningarnas förhållande till den allmänna prisnivån fortfarande vore rådande, och då även de ortstillägg, som nu kunde ifrågakomma för militära beställningshavare, syntes böra tagas i betraktande vid dyrtidstilläggens beräkning, hade de sakkunniga givetvis måst för den militära personalen föreslå ortstillägg att utgå med i allmänhet något lägre belopp, än som skulle framgå av en direkt jämförelse med kommunikationsverkens löneplan. Den av de sakkunniga i detta hänseende verkställda beräkningen hade grundats på den förutsättningen, att kommunikationsverkens avlöningar på det hela taget låge omkring 16 procent högre än de nuvarande avlöningarna för arméns och marinens personal.

De ortstillägg, som de sakkunniga enligt nu omfördälda grunder ansett sig böra föreslå, framginge av följande tablå:

A v l ö n i n g s b e l o p p	O r t s g r u p p						
	A.	B.	C.	D.	E.	F.	G.
I. — 1,800 kronor.....	—	70	140	210	280	350	420
II. 1,801—2,000 »	—	80	160	240	320	400	480
III. 2,001—2,200 »	—	90	180	270	360	450	540
IV. 2,201—2,400 »	—	100	200	300	400	500	600
V. 2,401—2,600 »	—	110	220	330	440	550	660
VI. 2,601—2,900 »	—	120	240	360	480	600	720
VII. 2,901—3,200 »	—	130	260	390	520	650	780
VIII. 3,201—3,500 »	—	140	280	420	560	700	840
IX. 3,501—3,800 »	—	150	300	450	600	750	900
X. 3,801—4,100 »	—	160	320	480	640	800	960
XI. 4,101—4,500 »	—	170	340	510	680	850	1,020
XII. 4,501—5,000 »	—	180	360	540	720	900	1,080
XIII. 5,001—5,500 »	—	190	380	570	760	950	1,140
XIV. 5,501 och därutöver	—	200	400	600	800	1,000	1,200

De sakkunniga hade i anslutning till vad sålunda anförts föreslagit införande av ortstillägg enligt särskilda grunder från och med år 1921 för nu ifrågavarande personalkategorier.

De sakkunnigas ifrågavarande förslag har i huvudsak tillstyrkts av såväl arméförvaltningen som marinförvaltningen.

Kostnaderna för detta förslags genomförande hava beräknats till sammanlagt 4,350,000 kronor, oavsett eventuellt utgående dyrtidstillägg.

Enligt vad som framgår av statsrådsprotokollet rörande denna fråga har departementschefen emellertid av statsfinansiella skäl ansett sig icke kunna tillstyrka, att framställning i detta ämne nu göres till riksdagen.

Utskottet har med stöd av § 46 riksdagsordningen infordrat vid utlåtandet som bil. C fogade yttrande från arméns och marinens avlönings-sakkunniga rörande de med anledning av propositionerna väckta motionerna, dock med undantag för den av herr Hallén inom andra kammaren väckta motionen, i fråga om vilken av sagda sakkunniga avgivet yttrande bifogats motionen. Beträffande frågan om lönebeloppens utmätande till den militära personalen över huvud taget delar utskottet den av departementschefen uttalade uppfattningen, att en lönereglering av mera definitiv art för ifrågavarande personal snarast bör åvägbringas. Utskottet anser även önskvärt, att förslag i sådant syfte förelägges nästkommande års riksdag och prövas i samband med till nämnda riksdag bebådad framställning rörande enahanda lönereglering för vissa grupper civila befattningshavare.

*Utskottets
yttrande.*

Såsom av den härovan lämnade redogörelsen för Kungl. Maj:ts förslag rörande tillfällig löneförbättring under år 1921 framgår, har departementschefen ansett sig böra av statsfinansiella skäl avstyrka det av arméns och marinens avlöningssakkunniga utarbetade förslaget rörande tillerkännande av ortstillägg åt den militära personalen efter i huvudsak samma grunder, som vunnit tillämpning vid lönereglering för kommunikationsverkens personal. Utskottet underskattar icke betydelsen av dessa skäl, men har dock ansett sig böra i viss utsträckning tillmötesgå de motionsvis framställda yrkandena om upptagande jämväl av ortstillägg i den tillfälliga löneförbättringen för år 1921. Utskottet har emellertid ansett försiktigheten bjuda, att de av sakkunniga föreslagna ortstilläggen upptagas med till hälften reducerade belopp. Härigenom kommer också betydelsen av de av departementschefen åberopade statsfinansiella skälen att minskas.

Vad därefter angår frågorna om den tillfälliga löneförbättringens utmätande i särskilda fall, har av herr Hallén påyrkats, att garnisonspastorn å Karlsborg skulle i likhet med garnionspastorn i Boden erhålla tillfällig löneförbättring med 600 kronor. Utskottet delar motionärens uppfattning, att en löneförbättring för förstnämnde prästman bör ske.

Dock anser utskottet i likhet med avlöningssakkunniga (se bilaga till motion 448 i andra kammaren), att denna löneförbättring bör bestridas icke genom höjning av garnisonspastorns avlöning under fjärde huvudtiteln utan av Karlsborgs församling, där nämnde garnisonspastor tillika är kyrkoherde. Utskottet grundar denna sin uppfattning huvudsakligen på den omständigheten, att församlingsavgifterna för närvarande utgå med synnerligen låga belopp. Skulle församlingen icke vara villig medverka till avlöningens höjande, lär Kungl. Maj:t böra vidtaga åtgärder för upphävande av den undantagsställning, som i prästlönereglernas lag av år 1910 tillerkänts Karlsborgs territoriella församling.

Beträffande övriga motionsvis framställda yrkanden avseende höjning av den tillfälliga löneförbättringen åt vissa speciella personalgrupper ansluter sig utskottet till de utav avlöningssakkunniga i dessa frågor gjorda uttalandena. Utskottet anser sig följaktligen allenast kunna i anledning av den av herrar Leander och Jeppsson väckta motionen nr 439 förorda höjning av den tillfälliga löneförbättringen åt musikdirektörerna vid flottans stationer från 800 till 1,000 kronor.

De av Kungl. Maj:t föreslagna ändringarna i förhållande till nu gällande föreskrifter beträffande grunderna för tillfällig löneförbättring åt arméns personal har utskottet funnit sig böra tillstyrka.

Med anledning av de utav utskottet här ovan förordade ändringarna i Kungl. Maj:ts förslag har utskottet i anslutning till avlöningssakkunnigas framställning den 1 mars 1920 låtit utarbета förslag till nya grunder för den tillfälliga löneförbättringens utgående under år 1921 (bil. A och B).

De kostnader, som ett genomförande av utskottets förslag skulle medföra utöver Kungl. Maj:ts förslag, uppgå för arméns personal till omkring 1,520,000 kronor och för marinens till omkring 660,000 kronor eller tillhoppa omkring 2,180,000 kronor. Härtill komma kostnaderna för å detta belopp belöpande dyrtidstillägg, vilka kostnader emellertid synas böra bestridas på sätt beträffande dyrtidstillägg i allmänhet för år 1921 kommer att föreskrivas.

Sammanlagt torde för tillfällig löneförbättring under år 1921 behöva anvisas för arméns personal 5,540,000 kronor och för marinens 1,860,000 kronor.

På grund av vad utskottet sålunda anfört, får utskottet hemställa,

att riksdagen må

I. beträffande tillfällig löneförbättring åt arméns personal

A) i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt de av herrar Hammarskjöld och Söderhielm samt herr Leander i ämnet väckta motionerna (nr 444: II och 446: II) samt med avslag å herrar Berglunds, J. Nilssons, Halléns, Röings samt Leanders och Jeppssons ovanberörda motioner (nr 305: I, 306: I, 308: I, 448: II, 440: II, 441: II och 438: II)

a) till beredande av tillfällig löneförbättring under år 1921 åt viss personal vid armén bevilja under fjärde huvudtiteln å extra stat för år 1921 ett förslagsanslag av 5,540,000 kronor;

b) godkänna det vid detta utlåtande såsom Bil. A fogade förslag till kungörelse angående grunder för den tillfälliga löneförbättringens utgående;

B) besluta, att beträffande annan personal än bataljonsläkare vid fältläkarkåren samt fältläkarstipendiater skola för åtnjutande av den tillfälliga löneförbättringen gälla följande villkor och bestämmelser, nämligen:

att med beställning eller befattning, för vilken löneförbättring utgår, icke må förenas annan till den civila förvaltningen hörande tjänst å rikets stat än gymnastiklärarbefattning eller annan tjänst å riksdagens stat; samt

att med sådan beställning eller befattning ej heller må förenas vare sig annan till den militära förvaltningen hörande befattning eller gymnastiklärarbefattning eller tjänst å kommuns stat eller uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är försett med Kungl. Maj:ts oktroj eller blivit registrerat såsom aktiebolag, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning av vad slag som helst, så framt ej, vad angår beställnings- eller befattningshavare, som av

Kungl. Maj:t utnämnes, Kungl. Maj:t och, vad angår innehavare av annan beställning eller befattning, den, som äger tillsätta beställningen eller befattningen, uppå därom gjord framställning och efter prövning, att ifrågavarande tjänst, uppdrag eller befattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen vid försvarsväsendet, finner tjänsten, uppdraget eller befattningen kunna få mottagas och tillsvidare bibehållas;

b) förklara, att en var, som under år 1921 tillträder beställning eller befattning, å vilken omförmälda villkor och bestämmelser för den tillfälliga löneförbättringens åtnjutande skola gälla, skall vara pliktig underkasta sig samma villkor och bestämmelser, ävensom att förutvarande innehavare av dylika beställningar eller befattningar, vilka icke före viss av Kungl. Maj:t fastställd tid anmäla, att de vilja underkasta sig nyssnämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, icke skola för år 1921 eller någon del därav uppbära tillfällig löneförbättring;

II. beträffande tillfällig löneförbättring åt marinens personal

A) i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och herrar Hammarskjölds och Söderhielms motion nr 445: II, herr Leanders motion nr 447: II och herrar Leanders och Jeppssons motion nr 439: II samt med avslag å herr J. Nilssons motion nr 307: I

a) *till beredande av tillfällig löneförbättring under år 1921 åt viss personal vid marinen* bevilja under fjärde huvudtiteln på extra stat för år 1921 ett förslagsanslag av 1,860,000 kronor;

b) godkänna de vid detta utlåtande såsom Bil. B fogade förslag till kungörelse angående grunder för den tillfälliga löneförbättringens utgående;

B) *dels* besluta, att beträffande annan personal än marinläkare av 2. graden samt mariningenjör- och marinläkarstipendiater skola för åtnjutande av den tillfälliga löneförbättringen gälla följande villkor och bestämmelser, nämligen

att med beställning eller befattning, för vilken löneförbättring utgår, ej må förenas annan till den civila förvaltningen hörande tjänst å rikets stat än gymnastiklärarbefattning eller annan tjänst å riksdagens stat; samt

att med sådan beställning eller befattning ej heller må förenas vare sig annan till den militära förvaltningen hörande befattning eller gymnastiklärarbefattning eller tjänst å kommuns stat eller uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är försett med Kungl. Maj:ts oktroj eller blivit registrerat såsom aktiebolag, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning av vad slag som helst, såframt ej, vad angår beställnings- eller befattningshavare, som av Kungl. Maj:t utnämnes, Kungl. Maj:t och, vad angår innehavare av annan beställning eller befattning, den, som äger tillsätta beställningen eller befattningen, uppå därom gjord framställning och efter prövning, att ifrågavarande tjänst, uppdrag eller befattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen vid försvarsväsendet, finner tjänsten, uppdraget eller befattningen kunna få mottagas och tills vidare bibehållas;

dels förklara, att en var, som under år 1921 tillträder beställning eller befattning, å vilken omförmälda villkor och bestämmelser för den tillfälliga löneförbättringens åtnjutande skola gälla, skall vara pliktig underkasta sig samma villkor och bestämmelser, ävensom att förutvarande innehavare av dylika beställningar eller befattningar, vilka icke före viss av Kungl. Maj:t fastställd tid anmäla, att de vilja underkasta sig nyssnämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, icke skola för år 1921 eller någon del därav uppbära tillfällig löneförbättring;

C) medgiva, att tillfällig löneförbättring må för år 1921 utgå till marindirektören av 1. graden i flottan Carl Eric Richson med enahanda belopp som till marindirektör av 1. graden på stat och till flaggkvarters-

mannen i marinen Anders Gustaf Sjöqvist med enahanda belopp som till tyghantverkare vid armén.

Stockholm den 8 juni 1920.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:
från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzélius, J. Nilsson* i Skottlandshus,
N. A. Nilsson, H. F. Lamm, Ollas A. Ericsson, H. M. Bäckström, J. L. Widell, C. G. Ekman, O. U. B. Olsson, O. Bergqvist, E. A. Hallin och *J. Nilsson* i Malmö samt
från andra kammaren: herrar *A. Anderson* i Råstock, *J. Jönsson* i Revinge, *O. H:son Waldén, S. Bengtsson* i Norup, *P. B. Nilsson* i Landeryd, *W. Bäckström, C. R. Jansson* i Falun, *J. Erlansson, A. J. Andersson* i Gävle, *O. Nilsson* i Örebro, *S. E. J. Lübeck* och *J. D. Norman*.

Bil. A.

Förslag till kungörelse
angående grunder för tillfällig löneförbättring under år 1921
för viss personal vid armén.

Olika slag av löneförbättring.

§ 1.

Till nedanstående personal vid armén utgår under år 1921 tillfällig löneförbättring i form av dels *allmänt avlöningstillägg*, dels *ortstillägg*.

Allmänt avlöningstillägg.

§ 2.

1. Officerare och underofficerare på aktiv stat äga med de undantag och enligt de särskilda bestämmelser, som nedan stadgas, uppbära allmänt avlöningstillägg för år 1921 för den beställning, i vilken lön på stat åtnjutes, med följande belopp för helt år räknat:

arméfördelningschef (likställd generalsperson).....	med kronor	1,500:—
överste	» »	1,200:—
överstelöjtnant	» »	1,100:—
major	» »	750:—
kaptän (ryttmästare) av 1. klassen, som vid årets början uppnått följande antal tjänstår:		
minst 3 och mindre än 6	» »	50:—
» 6 » » 9	» »	550:—
» 9	» »	1,050:—
kaptän (ryttmästare) av 2. klassen, som vid årets början uppnått följande antal tjänstår:		
mindre än 3	» »	550:—
minst 3 och mindre än 6	» »	1,050:—
» 6 » » 9	» »	1,550:—
» 9	» »	2,050:—

löjtnant av 1. klassen, som vid årets början uppnått följande antal tjänstår:		
minst 3 och mindre än 6	med kronor	400: —
» 6 » » 9	» »	800: —
» 9	» »	1,200: —
löjtnant av 2. klassen, som vid årets början uppnått följande antal tjänstår:		
mindre än 3	» »	450: —
minst 3 och mindre än 6	» »	850: —
» 6 » » 9	» »	1,250: —
» 9	» »	1,650: —
underlöjtnant (fänrik), som vid årets början uppnått följande antal tjänstår:		
mindre än 3	» »	100: —
minst 3	» »	400: —
fanjunkare (styckjunkare), som vid årets början uppnått följande antal tjänstår:		
mindre än 3	» »	300: —
minst 3 och mindre än 6	» »	500: —
» 6 » » 9	» »	700: —
» 9 » » 12	» »	900: —
» 12	» »	1,100: —
sergeant av 1. klassen, som vid årets början uppnått följande antal tjänstår:		
mindre än 3	» »	300: —
minst 3 och mindre än 6	» »	500: —
» 6 » » 9	» »	700: —
» 9 » » 12	» »	900: —
» 12	» »	1,100: —
sergeant av 2. klassen, som vid årets början uppnått följande antal tjänstår:		
mindre än 3	» »	420: —
minst 3 och mindre än 6	» »	620: —
» 6 » » 9	» »	820: —
» 9 » » 12	» »	1,020: —
» 12	» »	1,220: —

2. I de fall, då avlöningstilläggets belopp enligt mom. 1 är beroende på antalet tjänstår, skall, med iakttagande i övrigt av vad nedan i denna paragraf sägs, såsom tjänstår beräknas:

för underlöjtnant (fänrik): tiden från utnämningen till officer, vare sig beställning på stat erhållits genast vid utnämningen eller senare; samt

för löjtnant, kapten (ryttmästare), sergeant eller fanjunkare (styckjunkare): den tid, varunder en var på grund av fullmakt eller konstitutional innehåft beställning på stat inom sin tjänstegrad, oavsett huruvida beställningen, vad angår löjtnant, kapten (ryttmästare) eller sergeant, tillhört 1. eller 2. löneklassen.

3. För erhållande av avlöningstillägg enligt mom. 1 äger nedan nämnda personal tillgodoräkna sig tjänstår i lägre än innehavande grad enligt följande grunder:

löjtnant, som varit underlöjtnant (fänrik) utöver 3 år: högst 3 år av den överskjutande tiden;

kapten (ryttmästare), som under sin föregående tjänstetid uppnått mer än 9 på ovan angivet sätt beräknade tjänstår såsom löjtnant: högst 3 år av den överskjutande tiden;

sergeant, som redan enligt de före utbildningsåret 1916—1917 gällande bestämmelserna vunnit behörighet till underofficersbeställning och vilken sedermera innehåft beställning såsom underbefäl av manskapet under mer än 6 år: högst 9 år av den överskjutande tiden;

sergeant, som först enligt de från och med utbildningsåret 1916—1917 införda nya bestämmelserna vunnit behörighet till underofficersbeställning och vilken därefter innehåft beställning såsom furir av 1. klassen under mer än 3 år: högst 9 år av den överskjutande tiden; samt

fanjunkare (styckjunkare), som under sin föregående tjänstetid uppnått mer än 3 på ovan angivet sätt beräknade tjänstår såsom sergeant, hela den överskjutande tiden.

4. Kapten (ryttmästare), som är eller varit anställd vid generalstaben, må, utöver vad eljest är medgivet, tillgodoräkna sig ytterligare 3 tjänstår för erhållande av allmänt avlöningstillägg.

5. Officer eller underofficer, som överflyttats från marinen till armén eller från ett truppförband till ett annat inom armén, må, därest vid överflyttningen intet avbrott i anställningen ägt rum, såsom tjänstår tillgodoräkna sig tiden för anställning i den förra beställningen, med iakttagande av de i dessa grunder i övrigt givna bestämmelser rörande sådan tjänstårsberäkning.

6. Vid beräkning av tjänstår enligt mom. 2 och 3 äger kapten vid intendenturkåren tillgodoräkna sig föregående tjänstetid såsom underintendent, intendent av 2. klassen och intendent av 1. klassen; skolandet därvid beställning såsom underintendent anses likställd med löjtnants-

beställning och beställning såsom intendent av 2. och 1. klassen likställd med kaptensbeställning.

7. I andra fall än i mom. 6 sägs ankommer det på Kungl. Maj:ts prövning, huruvida och i vilken omfattning civilmilitär beställningshavare, som övergått till militär beställning, må såsom tjänstår för erhållande av allmänt avlöningstillägg tillgodoräkna sig tjänstetid i den civilmilitära beställningen.

8. Vid beräkning enligt mom. 3 av tjänstår i beställning såsom underbefäl av manskapet må sergeant endast tillgodoräkna sig sådan tid, som i omedelbar följd infallit närmast före hans befordran till underofficersbeställningen, men oberoende av huruvida tjänstgöringen fullgjorts vid samma eller olika truppförband.

9. Den tid, varunder officer eller underofficer, efter erhållet avsked, med bibehållen befordringsrätt såsom lönlös kvarstått i regemente (kår), intill dess beställning på stat ånyo vunnits, får icke inräknas vid tjänstårsberäkning enligt dessa grunder. Vad sålunda stadgats gäller jämväl beträffande tid, varunder officer eller underofficer åtnjutit tjänstledighet med frånträdande av samtliga avlöningsförmåner, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, under vilken han på grund av förordnande bestritt annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag.

Officer eller underofficer, som, efter erhållet avsked, med bibehållen befordringsrätt såsom lönlös kvarstått i regemente (kår) och sedermera tillträder beställning på stat av lägre grad än den, han vid avskedet innehade, äger vid beräkning av tjänstår i förstnämnda beställning, utöver vad eljest är medgivet, tillgodoräkna sig föregående tjänstetid i högre beställning.

10. I vad mån föregående tjänstetid må för erhållande av allmänt avlöningstillägg tillgodoräknas av officer eller underofficer, som erhållit avsked i annan ordning, än i mom. 9 sägs, och därefter vunnit förnyad anställning med lön på stat, ankommer på Kungl. Maj:ts prövning i varje särskilt fall.

11. Officer eller underofficer, som från reservstat eller reserv övergått till beställning på aktiv stat, må av den tid, varunder han tillhört reservstaten eller reserven, såsom tjänstår för erhållande av allmänt avlöningstillägg tillgodoräkna sig så stor del, som av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall bestämmes.

12. Den, som efter vid krigsskolan avlagd officersexamen befordrats eller befordras från beställning såsom underofficer på stat till beställning såsom underlöjtnant (fänrik), må, utöver vad eljest är medgivet, för

erhållande av allmänt avlöningstillägg i officersbeställning såsom tjänstår tillgodoräkna sig tjänstetiden i underofficersbeställningen, såsom om han därunder varit underlöjtnant (fänrik); och skall härvid beträffande den, som efter 1918 års ingång från underofficersbeställning befordrats eller befordras till underlöjtnant (fänrik), dessutom iakttagas, att avlöningstillägget städse skall utgå med så stort belopp, att hans sammanlagda avlöning såsom officer icke kommer att understiga den avlöning, som vid befordringstillfället tillkommit honom å underofficersbeställningen, däri inräknat allmänt avlöningstillägg.

§ 3.

Följande militära beställningshavare på aktiv stat äga, med iakttagande i tillämpliga delar av övriga i dessa grunder givna bestämmelser, uppbära allmänt avlöningstillägg sålunda:

inspektören för kavalleriet, kommandanten i Boden och militärbefälhavaren på Gottland med enahanda belopp som för överste,
chefen för krigsskolan och fälttygmästaren med enahanda belopp som för överstelöjtnant,

chef för trängkår med enahanda belopp som för överstelöjtnant eller major, allt efter den beställning på stat, vederbörande kårchef innehar, styresman vid artilleriets fabriker med ett årligt belopp av 1,000 kronor,

tygmästare av 1. klassen vid artilleriet med samma belopp som för major,

tygmästare av 2. klassen vid artilleriet med det belopp, som skolat tillgodokomma honom, därest han kvarstått på aktiv stat vid regemente (kår) och där innehaft beställning såsom kapten av 1. klassen,

förvaltare vid intendenturkåren med ett årligt belopp av 1,100 kronor,

musikfanjunkare med ett årligt belopp av 1,000 kronor,

musiksergeant av 1. klassen med ett årligt belopp av 800 kronor,

musiksergeant av 2. klassen med ett årligt belopp av 700 kronor

samt

furir av 1. klassen med ett årligt belopp av 120 kronor.

§ 4.

Nedannämnda befattningshavare, vilka enligt stat uppbära arvoden, fördelade i lön och dagavlöning, äga åtnjuta allmänt avlöningstillägg sålunda:

chefen för skjutskolan för infanteriet och kavalleriet såsom för överstelöjtnant och en var av cheferna för ridskolan och för remonteringsstyrelsen såsom för major.

§ 5.

1. Följande civilmilitära beställningshavare på aktiv stat äga, med iakttagande i tillämpliga delar av övriga i dessa grunder givna bestämmelser, uppbära allmänt avlöningstillägg med följande belopp för helt år räknat:

vid fältläkarkåren:

generalfältläkaren	med kronor 1,500: —
överfältläkaren och fältläkare med enahanda belopp som för överstelöjtnant, regementsläkare med undantag för chefläkaren vid garnisonssjukhuset i Stockholm med samma belopp som för major, bataljonsläkare med avlöning som kapten av 1. klassen	» » 850: —
bataljonsläkare med avlöning som kapten av 2. klassen	» » 700: —
dock att löneförbättring icke skall utgå till den överläkare vid garnisonssjukhuset i Stockholm, som åtnjuter bataljonsläkares lön,	
bataljonsläkare vid fältläkarkåren	» » 650: —
fältläkarstipendiat	» » 300: —

vid fältveterinärkåren:

överfältveterinären med enahanda belopp som för överstelöjtnant, fältveterinär med enahanda belopp som för major, regementsveterinär	» » 850: —
bataljonsveterinär	» » 700: —

övrig personal:

tyg- eller fabriksingenjör	» » 1,000: —
departementsskrivare, tyg- eller fabriksförvaltare av 1. klassen, öververkmästare, fortifikationskassör	» » 850: —

tygunderofficer med det belopp, som skolat tillgodokomma honom, därest han kvarstått på aktiv stat vid regemente (kår) och där innehaft beställning såsom styckjunkare,			
tygförvaltare av 2. klassen, besiktningsrustmästare, tygverkmästare, verkmästare av 1. klassen...	med kronor	1,100: —	
verkmästare av 2. klassen, tyg- eller fabrikskri- vare, tyghantverkare, gevärhantverkare, hant- verkare vid trängen, fortmaskinist.....	»	»	850: —
redogörare vid ridskolan.....	»	»	1,100: —
förrådsvaktmästare vid arméförvaltningens sjuk- vårdsstyrelse samt vid infanteriet, trängen eller fortifikationen.....	»	»	725: —
poliskommissarie eller överkonstapel vid polisper- sonalen i Boden eller å Karlsborg.....	»	»	800: —
konstapel eller extra konstapel vid polispersona- len i Boden eller å Karlsborg.....	»	»	750: —

2. Därest efter 1918 års ingång militär beställningshavare erhållit civilmilitär beställning eller innehavare av civilmilitär beställning befordrats till annan sådan samt löneförmånerna vid den senast erhållna beställningen, med inräknande av därför bestämt allmänt avlöningstillägg, skulle uppgå till lägre belopp, än som skulle hava tillkommit löntagaren, därest han kvarstått i den tidigare beställningen, skall sådan beställningshavare äga uppbära allmänt avlöningstillägg med så stort belopp, att hans sammanlagda avlöning i den nya beställningen icke kommer att understiga den avlöning, däri inräknat det allmänna avlöningstillägget, som han skulle ägt uppbära, därest han kvarstått i den tidigare beställningen.

§ 6.

Nedan avgivna arvodestagare äga, där befattningen icke innehaves av officer eller underofficer på aktiv stat, uppbära allmänt avlöningstillägg med följande belopp för helt år räknat:

befälhavare för rullföringsområde på fastlandet.....	med kronor	912: 50
officer vid Stockholms stads rullföringsområde.....	»	» 912: 50
biträde vid rullföringsområde på fastlandet.....	»	» 730: —
rullföringsbefälhavare (tillika landstormsområdes- befälhavare) på Gottland.....	»	» 912: 50

rullföringsbiträde (tillika landstormsförrådsförvaltare) på Gottland	med kronor	730: —
bibliotekarie vid generalstaben	»	750: —
aktuarie vid generalstaben	»	750: —
garnisonspastor i Boden	»	600: —
kommendant i Stockholm	»	750: —
vaktmästare vid kommandantskapet i Stockholm	»	225: —
kommendant å Karlsborg	»	750: —
maskinist vid krigshögskolan	»	300: —
maskinist vid artilleri- och ingenjörhögskolan	»	300: —
fodermarsk vid ridskolan	»	275: —
förvaltare vid skjutskolan för infanteriet och ka- valleriet	»	300: —
väbel vid samma skola	»	300: —
fortväbel	»	300: —
gårdsvaktmästare, tillika snickare, vid garnisons- sjukhuset i Stockholm	»	250: —

§ 7.

För beställningshavare, som åtnjuter bostadsförmån in natura men uppbär kontant servisbidrag, skall det allmänna avlöningstillägget minskas med ett belopp, motsvarande servisbidraget.

§ 8.

Den, som under loppet av år 1921 tillträtt eller avgått från be-
ställning, med vilken allmänt avlöningstillägg är förenat, eller övergått
från en till annan sådan beställning, äger å dylik beställning uppbära
avlöningstillägg för den del av året, varunder han innehaft densamma;
skolande därvid iakttagas, att, då befordran sker till beställning, varå
enligt §§ 2—3 avlöningstillägg kan åtnjutas med olika belopp allt efter
antalet tjänstår, avlöningstillägget i varje fall skall beräknas efter det
belopp för helt år, som skolat tillkomma beställningshavaren, därest han
vid årets början innehaft beställningen i fråga.

§ 9.

Avlöningstillägg enligt §§ 2, 3 och 5 tillkommer icke blott lön-
tagare, som på grund av fullmakt, transportresolution, konstitutorial eller
kontrakt (förordnande) innehar egen beställning med lön på stat, utan

jämväl den, som i stället för avlöning å egen beställning på grund av särskilt förordnande äger åtnjuta samtliga med annan beställning förenade avlöningsförmåner; skolande i senare fallet vid förordnande å beställning, varå enligt §§ 2—3 avlöningstillägg kan åtnjutas med olika belopp allt efter antalet tjänstår, iakttagas, att avlöningstillägget i varje fall skall utgå med det för beställningen fastställda lägsta belopp, som erfordras för att den sammanlagda avlöningen under förordnandet skall motsvara minst den sammanlagda avlöning, som tillkommit den förordnade å hans egen beställning, det allmänna avlöningstillägget däri inräknat.

Ortstillägg.

§ 10.

1. Den, som på grund av fullmakt, transportresolution, konstitutorial eller kontrakt (förordnande) innehar någon av de i §§ 2—5 angivna beställningar (befattningar), så ock den, som i stället för avlöning å egen beställning (befattning) på grund av särskilt förordnande äger åtnjuta samtliga med annan beställning (befattning) förenade avlöningsförmåner, äger med nedan i § 12 stadgade undantag, uppbära ortstillägg enligt den i § 11 intagna tariff, i vilken personalen är fördelad på vissa avlöningsgrupper med särskilda, för olika ortsgrupper fastställda och för helt år beräknade ortstilläggsbelopp. Sådant tillägg utgår däremot icke till arvodestagare, som i § 6 omförmålas.

2. Vid utbetalning av ortstillägg skall beställningshavare (befattningshavare) hänföras till den avlöningsgrupp, som motsvarar årliga beloppet av de honom på grund av innehavande beställning (befattning) på stat eller jämlikt särskild föreskrift tillkommande kontanta förmåner av följande slag, nämligen:

lön,
 dagavlöning,
 arvode, utgående i stället för lön eller dagavlöning,
 ålderstillägg,
 ökad avlöning för de till tjänståldern 27 äldsta bataljonsläkarna och 13 äldsta bataljonsveterinärerna,
 inkvarterings- och servisbidrag, beräknade till det å annan ort än Stockholm och Göteborg utgående beloppet,
 hyresersättning (till förrådsvakmästare eller extra poliskonstapel i Boden),
 ersättning för bränsle och lyse, samt
 allmänt avlöningstillägg enligt §§ 2—5 och 7—9 här ovan.

För den, som åtnjuter bostadsförmån in natura, skall bland ifrågasvarande förmåner inräknas beloppet av det inkvarterings- och servisbidrag, som å annan ort än Stockholm och Göteborg utgår till innehavare åv motsvarande beställning (befattning).

3. Fördelningen av vederbörande orter mellan de i § 11 upptagna ortsgrupperna fastställas av Kungl. Maj:t på grundval av utredning rörande de för orterna gällande allmänna levnadskostnaderna.

4. Beställningshavare (befattningshavare) äger uppbära ortstillägg i den ortsgrupp, dit den plats, som enligt gällande föreskrifter är att anse såsom hans förläggningssort, blivit hänförd. Officer, som kommanderats såsom aspirant vid generalstaben eller såsom elev vid någon av de militära högskolorna, äger dock att, utan avseende å förläggningssort, under kommenderingstiden åtnjuta ortstillägg efter den ortsgrupp, till vilken Stockholm räknas.

I tvivelaktiga fall ankommer det på Kungl. Maj:t att bestämma, vilken ort skall med avseende å rätt till ortstillägg anses såsom förläggningssort.

§ 11.

Tariff

utvisande fördelningen av de i § 10 avsedda beställningshavare (befattningshavare) på avlöningsgrupper och ortsgrupper.

A v l ö n i n g s g r u p p .	O r t s g r u p p .						
	A.	B.	C.	D.	E.	F.	G.
I. —1,800 kronor	—	35	70	105	140	175	210
II. 1,801—2,000 »	—	40	80	120	160	200	240
III. 2,001—2,200 »	—	45	90	135	180	225	270
IV. 2,201—2,400 »	—	50	100	150	200	250	300
V. 2,401—2,600 »	—	55	110	165	220	275	330
VI. 2,601—2,900 »	—	60	120	180	240	300	360
VII. 2,901—3,200 »	—	65	130	195	260	325	390
VIII. 3,201—3,500 »	—	70	140	210	280	350	420
IX. 3,501—3,800 »	—	75	150	225	300	375	450
X. 3,801—4,100 »	—	80	160	240	320	400	480
XI. 4,101—4,500 »	—	85	170	255	340	425	510
XII. 4,501—5,000 »	—	90	180	270	360	450	540
XIII. 5,001—5,500 »	—	95	190	285	380	475	570
XIV. 5,501 och däröver	—	100	200	300	400	500	600

§ 12.

Ortstillägg utgår icke till nedannämnda i §§ 3 och 5 upptagna beställningshavare, nämligen:

furir av 1. klassen,
generalfältläkaren,
chefläkaren vid garnisonssjukhuset i Stockholm,
överläkaren vid garnisonssjukhuset i Stockholm med bataljonsläkares lön,
bataljonsläkare vid fältläkarkåren samt
fältläkarstipendiat.

§ 13.

1. För beställningshavare (befattningshavare), som uppbär inkvarterings- och servisbidrag efter den för Stockholm och Göteborg gällande tariff, minskas det honom enligt bestämmelserna i §§ 10 och 11 tillkommande ortstillägg med följande belopp för helt år räknat, nämligen:

för generalsperson	med 300 kronor
» överste och likställd	» 300 »
» överstelöjtnant och likställd	» 400 »
» major » »	» 400 »
» kapten » »	» 100 »
» löjtnant » »	» 100 »
» underlöjtnant (fänrik) »	» 100 »
» fanjunkare och »	» 60 »
» sergeant » »	» 60 »

2. För förrådsvaktmästare, som har sin förläggningssort i Stockholm eller Göteborg, skall, därest han icke tilldelats bostad in natura utan uppbär hyresersättning med ett belopp av 240 kronor, det honom enligt bestämmelserna i §§ 10 och 11 tillkommande ortstillägg minskas med ett belopp av 60 kronor.

3. Den, som å ort, tillhörande någon av ortsgrupperna D, E, F eller G, åtnjuter bostadsförmån in natura, skall å det honom enligt bestämmelserna i §§ 10 och 11 tillkommande ortstillägget vidkännas avdrag i förhållande till beloppet av det inkvarterings- och servisbidrag (för förrådsvaktmästare hyresersättning), som för motsvarande beställning (befattning) utgår å annan ort än Stockholm och Göteborg.

Avdraget skall för år räknat utgöra
å ort, tillhörande *ortsgruppen G*:

när inkvarterings- och servisbidraget å annan ort än Stockholm och Göteborg uppgår till 180 eller 240 kronor...	60 kronor,
när nämnda inkvarterings- och servisbidrag uppgår till 300 kronor.....	120 »
när detsamma uppgår till 400 kronor.....	200 »
när detsamma uppgår till 600 kronor eller därutöver.....	400 »

å ort, tillhörande *ortsgruppen F*: tre fjärdedelar av de för *ortsgruppen G* för olika fall bestämda beloppen,

å ort, tillhörande *ortsgruppen E*: hälften av de för *ortsgruppen G* för olika fall bestämda beloppen, samt

å ort, tillhörande *ortsgruppen D*: en fjärdedel av de för *ortsgruppen G* för olika fall bestämda beloppen.

Allmänna bestämmelser.

§ 14.

Den tillfälliga löneförbättringen skall anses tillhöra lönen och utgå i samma ordning som denna; där avlöningen endast utgår i form av arvode eller stipendium, skall löneförbättringen anses tillhöra arvodet eller stipendiet och utgå i samma ordning, som för sådan avlöning är stadgad.

§ 15.

Sådan i §§ 2—5 omförd personal, som på grund av tjänstgöring vid mobiliserat truppförband, stab, formation o. s. v. åtnjuter krigslön enligt krigsavlöningsreglemente, må, utan hinder av vad i dylikt reglemente kan varda stadgat rörande skyldighet att frånträda fredsavlöningsförmåner, uppbära tillfällig löneförbättring enligt de i förevarande grunder meddelade bestämmelser.

Bil. B.

**Förslag till kungörelse
angående grunder för tillfällig löneförbättring under år 1921
för viss personal vid marinen.**

Olika slag av löneförbättring.

§ 1.

Till nedannämnda personal vid marinen utgår under år 1921 tillfällig löneförbättring i form av dels *allmänt avlöningstillägg*, dels *ortstillägg*.

Allmänt avlöningstillägg.

§ 2.

1. Flottans och kustartilleriets stam tillhörande officerare och underofficerare ävensom underofficerskorpraler med lön i 1. lönegraden för manskap äga med de undantag och enligt de särskilda bestämmelser, som nedan stadgas, uppbära allmänt avlöningstillägg för år 1921 för den beställning, i vilken lön på stat åtnjutes, med följande belopp för helt år räknat:

flaggman och chefen för kustartilleriet	med 1,500 kronor	
kommendör och överste	» 1,200	»
kommendörkapten av 1. graden och överstelöjtnant ..	» 1,100	»
kommendörkapten av 2. graden och major	» 750	»
kapten av 1. klassen, som vid årets början uppnått följande antal tjänstår:		
minst 3 och mindre än 6	» 50	»
minst 6 och mindre än 9	» 550	»
minst 9	» 1,050	»
kapten av 2. klassen, som vid årets början uppnått följande antal tjänstår:		
mindre än 3	» 550	»
minst 3 och mindre än 6	» 1,050	»
minst 6 och mindre än 9	» 1,550	»
minst 9	» 2,050	»

löjtnant, som vid årets början uppnått följande antal tjänstår:		
minst 3 och mindre än 6	med	400 kronor
minst 6 och mindre än 9	»	800 »
minst 9	»	1,200 »
underlöjtnant (fänrik), som vid årets början uppnått följande antal tjänstår:		
mindre än 3	»	100 »
minst 3	»	400 »
flaggunderofficer (underofficer av 1. graden), som vid årets början uppnått följande antal tjänstår:		
mindre än 3	»	300 »
minst 3 och mindre än 6	»	500 »
minst 6 och mindre än 9	»	700 »
minst 9 och mindre än 12	»	900 »
minst 12	»	1,100 »
underofficer av 2. graden, som vid årets början uppnått följande antal tjänstår:		
mindre än 3	»	75 »
minst 3 och mindre än 6	»	275 »
minst 6 och mindre än 9	»	475 »
minst 9 och mindre än 12	»	675 »
minst 12	»	875 »
underofficer av 3. graden, som vid årets början uppnått följande antal tjänstår:		
minst 3 och mindre än 6	»	200 »
minst 6 och mindre än 9	»	400 »
minst 9	»	600 »
underofficerskorpral, som vid årets början uppnått följande antal tjänstår:		
mindre än 3	»	125 »
minst 3 och mindre än 6	»	325 »
minst 6 och mindre än 9	»	525 »
minst 9	»	725 »

2. I de fall, då avlöningstilläggets belopp enligt mom. 1 är beroende på antalet tjänstår, skall, med iakttagande av vad nedan i denna § sägs, såsom tjänstår beräknas:

för underlöjtnant (fänrik): tiden från utnämningen till officer, vare sig beställning på stat erhållits genast vid utnämningen eller senare;

för löjtnant, kapten eller underofficer: den tid, varunder en var på grund av fullnakt eller konstitutorial innehåft beställning på stat inom sin tjänstegrad, oavsett huruvida beställningen, vad kaptener angår, tillhört 1. eller 2. löneklassen; samt

för underofficerskorpral: den tid, varunder han innehåft lön i 1. lönegraden för manskap.

3. För erhållande av avlöningstillägg enligt mom. 1 äger nedan nämnda personal tillgodoräkna sig tjänstår i lägre än innehavande grad enligt följande grunder:

löjtnant, som varit underlöjtnant (fänrik) utöver 3 år: högst 3 år av den överskjutande tiden;

kapten, som under sin föregående tjänstetid uppnått mer än 9 på ovan angivet sätt beräknade tjänstår såsom löjtnant: högst 3 år av den överskjutande tiden;

underofficer av 3. graden: den tid, varunder han innehåft lön i 1. lönegraden för manskap;

underofficer av 2. graden, som före befördran till underofficer av 2. graden uppnått mer än 3 tjänstår i beställning med lön i 1. lönegraden för manskap eller i beställning såsom underofficer av 3. graden: högst 9 år av den överskjutande tiden;

flaggunderofficer (underofficer av 1. graden), som under sin föregående tjänstetid uppnått mer än 3 på ovan angivet sätt beräknade tjänstår såsom underofficer av 2. graden: hela den överskjutande tiden.

4. Officer eller underofficer, som överflyttats från armén till marinen eller från flottan till kustartilleriet (Karlskrona artillerikår) eller omvänt, må, därest vid överflyttningen intet avbrott i anställningen ägt rum, såsom tjänstår tillgodoräkna sig tiden för anställning i den förra beställningen, med iakttagande av de i dessa grunder i övrigt givna bestämmelser rörande sådan tjänstårsberäkning.

5. Vid beräkning enligt mom. 2 eller 3 av tjänstår i beställning med lön i 1. lönegraden för manskap må underofficerskorpral och underofficer av 3. eller 2. graden endast tillgodoräkna sig sådan tid, som i omedelbar följd infallit närmast före hans befördran till underofficersbeställningen, men oberoende av huruvida tjänstgöringen fullgjorts vid flottan eller kustartilleriet.

6. Den tid, varunder officer eller underofficer, efter erhållet avsked, med bibehållen befodringsrätt såsom lönlös kvarstått i flottans eller kustartilleriets stam, intill dess beställning på stat ånyo vunnits, får icke inräknas vid tjänstårsberäkning enligt dessa grunder. Vad sålunda stadgats gäller jämväl beträffande tid, varunder officer eller underofficer

åtnjutit tjänstledighet med frånträdande av samtliga avlöningsförmåner, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, under vilken han på grund av förordnande bestritt annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag.

Officer eller underofficer, som, efter erhållet avsked, med bibehållen befordringsrätt såsom lönlös kvarstått i flottans eller kustartilleriets stam och sedermera tillträder beställning på stat i lägre grad än den, han vid avskedet innehade, äger vid beräkning av tjänstår i förstnämnda beställning, utöver vad eljest är medgivet, tillgodoräkna sig föregående tjänstetid i högre beställning.

7. I vad mån föregående tjänstetid må för erhållande av allmänt avlöningstillägg tillgodoräknas av officer eller underofficer, som erhållit avsked i annan ordning än i mom. 6 sägs och därefter vunnit förnyad anställning med lön på stat, ankommer på Kungl. Maj:ts prövning i varje särskilt fall.

8. Officer eller underofficer, som från reservstat eller reserv övergått till beställning på aktiv stat, må av den tid, varunder han tillhört reserven, såsom tjänstår för erhållande av allmänt avlöningstillägg tillgodoräkna sig så stor del, som av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall bestämmes.

9. Därest efter 1918 års ingång innehavare av underofficersbeställning befordrats eller befordras till officer med lön på stat, skall sådan officer, utan hinder av vad i mom. 1 är stadgat, äga uppbära allmänt avlöningstillägg med så stort belopp, att hans sammanlagda avlöning såsom officer icke kommer att understiga den avlöning, som vid befordringstillfället tillkommit honom å underofficersbeställningen, däri inräknat nämnda avlöningstillägg.

10. Underofficer av stammen, som blivit förordnad att med månadslön å varvsstat tjänstgöra å flottans varv, äger, sedan han åter tillträtt avlöning å underofficersskårens stat, för erhållande av allmänt avlöningstillägg tillgodoräkna sig den tid, anställningen vid varvet varat.

11. Underofficer av 2. graden, som under tjänstetid såsom underofficerskorpral vid kustartilleriet uppflyttats till beställning i 1. lönegraden för manskap efter kortare anställningstid än 72 månader, må för erhållande av allmänt avlöningstillägg allenast tillgodoräkna sig högst 9 år av den tid utöver 3 år, som förflutit efter en tjänstetid vid kustartilleriet av 72 månader och varunder han innehaft lön i 1. lönegraden för manskap.

12. Underofficer av 2. graden vid kustartilleriet, som vid armén eller Karlskrona artillerikår vunnit kompetens till underofficersbeställning och i samband med kustartilleriets första uppsättande dit överflyttats, och

vilken efter sålunda vunnen kompetens varit under mer än 6 år anställd vid något av arméns truppförband, vid Karlskrona artillerikår eller vid kustartilleriet, må för erhållande av allmänt avlöningstillägg tillgodoräkna sig högst 9 år av den överskjutande tiden.

§ 3.

Följande flottans stam tillhörande militära beställningshavare äga, med iakttagande i tillämpliga delar av övriga i dessa grunder givna bestämmelser, uppbära allmänt avlöningstillägg sålunda:

underofficer, som blivit förordnad att med månadslön å varvsstat tjänstgöra å flottans varv, med enahanda belopp, som skolat tillkomma honom, därest han fortfarande uppburit avlöning å underofficerskårens stat,

kock eller hovmästare, korpral, som tillerkänts avlöning lika med underofficer av 2. graden, med ett årligt belopp av 75 kronor, samt

kock eller hovmästare, korpral, som tillerkänts lön i 1. lönegraden för manskap, med ett årligt belopp av 125 kronor.

§ 4.

Marinöverintendenten, förste marinintendent, marinintendent av 1. och 2. graden samt marinunderintendent äga uppbära allmänt avlöningstillägg efter enahanda grunder, som gälla för flottans officerare inom motsvarande tjänstegrad; skolande därvid iakttagas,

att tjänstår såsom marinunderintendent räknas från första utnämningen, vare sig beställning på stat erhållits genast vid utnämningen eller senare,

att marinintendent av 1. graden, som — utan att hava enligt allmänna eller för vissa e. o. kammarskrivare vid flottans civilstat meddelade särskilda bestämmelser erhållit utbildning för anställning vid marinintendenturkåren — vid kårens uppsättande med 1904 års början överflyttats till densamma från flottans civilstat eller flottans pensionskassa, och vilken vid 1918 års ingång åtnjöt lön i 1. gradens 1. löneklass, må, därest han vid tillträdet av lön i nämnda grad uppnått sammanlagt mer än 15 tjänstår, räknat från första anställningen vid flottans civilstat eller flottans pensionskassa, av den överskjutande tiden tillgodoräkna sig högst 3 år såsom tjänstår för erhållande av allmänt avlöningstillägg, samt

att i sådana fall, som omförmälas i § 2 mom. 6—8, de i dessa moment givna bestämmelser skola beträffande personal vid marinintendenturkåren äga motsvarande tillämpning.

§ 5.

Följande flottans stam tillhörande civilmilitära beställningshavare äga, med iakttagande i tillämpliga delar av övriga i dessa grunder givna bestämmelser, uppbära allmänt avlöningstillägg med följande belopp för helt år räknat:

vid marinförvaltningen:

kemist	med 1,000 kronor
andre kemist	» 500 »

vid maringenjörkåren:

marinöverdirektören	» 1,500 »
marindirektör av 1. graden	» 1,150 »
» » 2. »	» 1,000 »
mariningenjör » 1. » 1. löneklassen	» 1,050 »
» » 1. » 2. »	» 900 »
» » 2. »	» 1,050 »
extra mariningenjör	» 800 »
stationsingenjör, biträdande stationsingenjör, verkstadsingenjör, miningenjör, torpedingenjör, elektroingenjör, artilleriingenjör, kemist	» 1,000 »
mariningenjörsstipendiat	» 300 »

vid marinläkarkåren:

marinöverläkaren med enahanda belopp som för kommandör (överste), förste marinläkare	» 1,100 »
marinläkare av 1. graden	» 850 »
» » 2. »	» 650 »
marinläkarstipendiat	» 300 »

vid poliskåren:

poliskommissarie vid flottans station i Karlskrona	» 800 »
överkonstapel	» 800 »
konstapel	» 750 »

§ 6.

Nedan angivna arvodestagare äga, där befattningen icke innehaves av officer eller underofficer vid flottans eller kustartilleriets stam, uppbära allmänt avlöningstillägg med följande belopp för helt år räknat:

sjörullföringsbefälhavare	med 912 kronor 50 öre
sjörullföringsbiträde	» 730 »
bibliotekarie vid marininstaben	» 450 »
musikdirektör (musikledare) vid flottans stationer	» 1,000 »

§ 7.

För underofficerskorpral, som enligt gällande stater uppbär lönettillägg efter viss tjänstetid, skall det allmänna avlöningstillägget minskas med ett belopp, motsvarande lönettillägget. Enahanda gäller kock eller hovmästare, korpral, som tillerkänts lön i 1. lönegraden för manskap och åtnjuter dylikt tillägg.

§ 8.

Den, som under loppet av år 1920 tillträtt eller avgått från beställning, med vilken allmänt avlöningstillägg är förenat, eller övergått från en till annan sådan beställning, äger å dylik beställning uppbära avlöningstillägg för den del av året, varunder han innehaft densamma; skolande därvid iakttagas, att då befordran sker till beställning, vara enligt §§ 2 och 4 avlöningstillägg kan åtnjutas med olika belopp allt efter antalet tjänstår, avlöningstillägg i varje fall skall beräknas efter det belopp för helt år, som skolat tillkomma beställningshavaren, därest han vid årets början innehaft beställningen i fråga.

§ 9.

Avlöningstillägg enligt §§ 2, 4 och 5 tillkommer icke blott löntagare, som på grund av fullmakt, konstitutorial eller förordnande innehar egen beställning med lön på stat, utan jämväl den, som i stället för avlöning å egen beställning på grund av särskilt förordnande äger åtnjuta samtliga med annan beställning förenade avlöningsförmåner; skolande i senare fallet vid förordnande å beställning, vara enligt §§ 2 och 4 avlöningstillägg kan åtnjutas med olika belopp allt efter antalet tjänstår, iakttagas, att avlöningstillägget i varje fall skall utgå med det

för beställningen fastställda lägsta belopp, som erfordras för att den sammanlagda avlöningen under förordnandet skall motsvara minst den sammanlagda avlöning, som tillkommit den förordnade å hans egen beställning, det allmänna avlöningstillägget däri inräknat.

Ortstillägg.

§ 10.

1. Den, som på grund av fullmakt, konstitutorial eller förordnande innehar någon av de i §§ 2—5 angivna beställningar (befattningar), så ock den, som i stället för avlöning å egen beställning (befattning) på grund av särskilt förordnande äger åtnjuta samtliga med annan beställning (befattning) förenade avlöningsförmåner, äger, med nedan i § 12 stadgade undantag, uppbära ortstillägg enligt den i § 11 intagna tariff, i vilken personalen är fördelad på vissa avlöningsgrupper med särskilda, för olika ortsgrupper fastställda och för helt år beräknade ortstilläggsbelopp. Sådant tillägg utgår däremot icke till arvodestagare, som i § 6 omförmälas.

2. Vid utbetalning av ortstillägg skall beställningshavare (befattningshavare) hänföras till den avlöningsgrupp, som motsvarar årliga beloppet av de honom på grund av innehavande beställning (befattning) vid flottans eller kustartilleriets stam eller jämlikt särskild föreskrift tillkommande kontanta förmåner av följande slag, nämligen:

lön,
dagavlöning (tjänstgöringspenningar),
arvode, utgående i stället för lön eller dagavlöning,
beklädnadsersättning,
portionsersättning (beräknad till 62 öre för dag),
ersättning för ved och ljus,
ålderstillägg,
inkvarteringsbidrag, beräknat till det å annan ort än Stockholm och Göteborg utgående beloppet, samt
allmänt avlöningstillägg enligt §§ 2—5 och 7—9 här ovan.

För den, som åtnjuter bostadsförmån in natura, skall bland ifrågasvarande förmåner inräknas beloppet av det inkvarteringsbidrag, som å annan ort än Stockholm och Göteborg utgår till innehavare av motsvarande beställning (befattning). Detta stadgande skall äga motsvarande tillämpning i fråga om det avdrag å lönen, som enligt gällande stat

skall göras för personal vid mariningenjörkåren, vilken åtnjuter boställe i kronans hus.

3. Fördelningen av vederbörande orter mellan de i § 11 upptagna ortsgrupperna fastställas av Kungl. Maj:t på grundval av utredning rörande de för orterna gällande allmänna levnadskostnaderna.

4. Beställningshavare (befattningshavare) äger uppbära ortstillägg i den ortsgrupp, dit den plats, som enligt gällande föreskrifter är att anse såsom hans ordinarie tjänstgöringsort, blivit hänförd. •

§ 11.

Tariff

utvisande fördelningen av de i § 10 avsedda beställningshavare (befattningshavare) på avlöningsgrupper och ortsgrupper.

A v l ö n i n g s g r u p p .	O r t s g r u p p .						
	A.	B.	C.	D.	E.	F.	G.
I. —1,800 kronor	—	35	70	105	140	175	210
II. 1,801—2,000 »	—	40	80	120	160	200	240
III. 2,001—2,200 »	—	45	90	135	180	225	270
IV. 2,201—2,400 »	—	50	100	150	200	250	300
V. 2,401—2,600 »	—	55	110	165	220	275	330
VI. 2,601—2,900 »	—	60	120	180	240	300	360
VII. 2,901—3,200 »	—	65	130	195	260	325	390
VIII. 3,201—3,500 »	—	70	140	210	280	350	420
IX. 3,501—3,800 »	—	75	150	225	300	375	450
X. 3,801—4,100 »	—	80	160	240	320	400	480
XI. 4,101—4,500 »	—	85	170	255	340	425	510
XII. 4,501—5,000 »	—	90	180	270	360	450	540
XIII. 5,001—5,500 »	—	95	190	285	380	475	570
XIV. 5,501 och däröver	—	100	200	300	400	500	600

§ 12.

Ortstillägg utgår icke till nedannämnda i §§ 2, 3 och 5 upptagna beställningshavare, nämligen:
underofficerskorpral,

kock eller hovmästare, korpral, som tillerkänts lön i 1. lönegraden för manskap,
 mariningenjörstipendiat,
 marinläkare av 2. graden samt
 marinläkarstipendiat.

§ 13.

1. För beställningshavare (befattningshavare), som uppbär inkvarteringsbidrag efter den för Stockholm och Göteborg gällande tariff, minskas det honom enligt bestämmelserna i §§ 10 och 11 tillkommande ortstillägget med följande belopp för helt år räknat, nämligen:

för flaggman	med 300 kronor
» kommandör (överste) och likställd	» 300 »
» kommandörkapten (överstelöjtnant, major) och likställd	» 400 »
» kapten och likställd	» 100 »
» löjtnant och likställd	» 100 »
» underlöjtnant (fänrik) och likställd	» 100 »
» underofficer och likställd	» 60 »

2. Den, som å ort, tillhörande någon av ortsgrupperna D, E, F eller G, åtnjuter bostadsförmån in natura, skall å det honom enligt bestämmelserna i §§ 10 och 11 tillkommande ortstillägget vidkännas avdrag i förhållande till beloppet av det inkvarteringsbidrag (för viss personal vid mariningenjörskåren det avdrag å lönen), som för motsvarande beställning utgår å annan ort än Stockholm och Göteborg.

Avdraget skall för år räknat utgöra

å ort, tillhörande *ortsgruppen G*:

när inkvarteringsbidraget å annan ort än Stockholm och Göteborg uppgår till 180 eller 240 kronor	60 kronor
när nämnda inkvarteringsbidrag uppgår till 300 kronor	120 »
när detsamma uppgår till 400 kronor	200 »
när detsamma uppgår till 600 kronor och därutöver	400 »

å ort, tillhörande *ortsgruppen F*: tre fjärdedelar av de för ortsgruppen G för olika fall bestämda beloppen,

å ort, tillhörande *ortsgruppen E*: hälften av de för ortsgruppen G för olika fall bestämda beloppen, samt

å ort, tillhörande *ortsgruppen D*: en fjärdedel av de för ortsgruppen G för olika fall bestämda beloppen.

Allmänna bestämmelser.

§ 14.

Den tillfälliga löneförbättringen skall anses tillhöra lönen och utgå i samma ordning som denna; där avlöningen endast utgår i form av arvode eller stipendium, skall löneförbättringen anses tillhöra arvodet eller stipendiet och utgå i samma ordning, som för sådan avlöning är stadgad.

§ 15.

Där i författningar eller eljest beträffande marinen tillhörande personal, som icke åtnjuter avlöning på stat, finnes bestämt, att sådan personal skall under den tid, vederbörande är inkallad i tjänstgöring, åtnjuta enahanda avlöning och övriga förmåner, som enligt stat eller eljest tillkomma personal med motsvarande anställning på stat eller vid stammen, skall sådan bestämmelse icke gälla tillfällig löneförbättring enligt förevarande grunder.

Bil. C.

Till KONUNGEN.

Genom nådig remiss den 30 april 1920 har Eders Kungl. Maj:t, efter framställning av riksdagens statsutskott, anbefallt arméns och marinens avlöningssakkunniga att avgiva utlåtande över följande i anledning av Kungl. Maj:ts propositioner nr 413 angående tillfällig löneförbättring under år 1921 för viss personal vid armén samt nr 414 angående tillfällig löneförbättring under år 1921 för viss personal vid marinen väckta motioner, nämligen beträffande propositionen nr 413, inom första kammaren, nr 305 och 306 av herr J. E. Berglund och nr 308 av herr J. Nilsson samt, inom andra kammaren, nr 438 av herrar U. Leander och O. Jeppsson, nr 440 och 441 av herr E. Röing, nr 444 av herrar Hammarskjöld och Söderhielm och nr 446 av herr U. Leander, samt, beträffande propositionen nr 414, inom första kammaren, nr 307 av herr J. Nilsson och inom andra kammaren, nr 439 av herrar U. Leander och O. Jeppsson, nr 445 av herrar Hammarskjöld och Söderhielm samt nr 447 av herr U. Leander.

Med anledning härav få de sakkunniga till en början uttala, att de ansett det åligga dem att pröva ifrågavarande motioner allenast ur löneteknisk men däremot icke ur statsfinansiell synpunkt.

Beträffande de särskilda motionerna få de sakkunniga härefter anföra följande.

**Motionerna nr 305 och 306 i första kammaren samt nr 440 och 441
i andra kammaren.**

I motionerna nr 305 och 440 har föreslagits, att den tillfälliga löneförbättringen för fortifikationskassörer och departementsskrivare å fortifikationens stat måtte höjas från nu utgående och i den kungl. propositionen föreslagna 850 kronor med 350 kronor till 1,200 kronor.

I motionerna nr 306 och 441 har föreslagits, att den tillfälliga löneförbättringen för nedannämnda personal vid artilleriets fabriker och tyganstalter måtte höjas utöver nu utgående och i den kungl. propositionen föreslagna belopp, nämligen

för tyg- eller fabriksingenjör med 50 kronor eller från 1,000 till 1,050 kronor,

för departementsskrivare samt tyg- eller fabriksförvaltare av 1. klassen med 350 kronor eller från 850 till 1,200 kronor,

för verkmästare av 2. klassen, tyg- eller fabrikskrivare, tyghantverkare och fortmaskinist med 250 kronor eller från 850 till 1,100 kronor.

Vidkommande de gjorda framställningarna tillåta sig de sakkunniga hänvisa till vad de i annat sammanhang yttrat rörande från personalhåll framkomna liknande ansökningar.

I sitt den 1 mars 1920 avgivna utlåtande med förslag till grunder för tillfällig löneförbättring under år 1921 för viss personal vid armén yttrade sig de sakkunniga sålunda över en från artilleriets fabrikers och tyganstalters tjänstemannaförening inkommen framställning rörande ökning av den tillfälliga löneförbättringen för de civilmilitära tjänstemän vid nämnda fabriker och tyganstalter, för vilka denna förmån — i likhet med vad fallet är med den i förevarande motioner avsedda personalen — beräknats efter viss procent av de enligt stat utgående löneförmånerna för personal å annan ort än Stockholm och Göteborg. Därvid framhöllo de sakkunniga, hurusom med nämnda framställning syntes vara avsett, att de ifrågavarande civilmilitära beställningshavarna måtte antingen beredas tillfällig löneförbättring enligt löneskalor likartade med dem, som tillämpades för militära beställningshavare av kompaniofficers eller underofficers grad, eller ock komma i åtnjutande av tillfällig löneförbättring till belopp, som i varje fall skulle motsvara den högsta tillfälliga löneförbättring, som kunde tillkomma militära beställningshavare med avlöning enligt stat i motsvarande löneklasser. I utlåtandet förmådde sig de sakkunniga under inga förhållanden kunna tillstyrka det senare alternativet, liksom de sakkunniga ej heller funne sig i då förevarande sammanhang kunna framlägga något förslag till särskilda löneskalor för den civilmilitära personalen.

De sakkunniga avgåvo vidare den 15 mars 1920 underdånigt utlåtande över en från de å staten för fast anställda officerare och underofficerare med vederlikar vid fortifikationen uppförda fortifikationskassörer och departementsskrivare inkommen framställning, innefattande bland annat hemställan, att i proposition till 1920 års riksdag måtte föreslås, att den sökandena nu tillkommande tillfälliga löneförbättringen, 850 kronor för år, måtte från och med år 1921 beräknas efter 40 procent av den dem tillkommande begynnelseavlöning enligt stat eller sålunda till 1,200 kronor för år i jämnat tal.

Efter att hava åberopat vad de sakkunniga, enligt vad ovan anförts, i utlåtande den 1 mars 1920 yttrat i fråga om den från artilleriets fabrikers och tyganstalters tjänstemannaförening inkomna framställningen rörande ökning av den tillfälliga löneförbättringen, anförde de sakkunniga beträffande nyssnämnda, av fortifikationskassörerna och departementsskrivarna vid fortifikationen gjorda framställning, att då det däri gjorda yrkandet om höjning av den procentsats, efter vilken tillfällig löneförbättring skulle från och med år 1920 utgå till sistnämnda beställningshavare, i sak överensstämde med vad som kunde enligt den i senare rummet angivna alternativa tolkningen anses hava varit åsyftat i berörda framställning från personalen vid artilleriets fabriker och tyganstalter — till vilken hörde departementsskrivare, tyg- eller fabriksförvaltare av 1. klassen och öververkmästare, vilka samtliga i avlöningshänseende vore fullt likställda med sökandena — funne de sakkunniga sig icke heller kunna tillstyrka den då föreliggande framställningen.

Då vad i ifrågavarande motioner anförts icke givit de sakkunniga anledning att ändra den uppfattning rörande föreliggande frågor, åt vilken de sakkunniga

i ovan åberopade utlåtanden givit uttryck, få de sakkunniga beträffande nämnda motioner hänvisa till vad de sålunda anfört.

Härutöver vilja de sakkunniga endast tillägga, att ett bifall till de gjorda framställningarna med nödvändighet måste medföra motsvarande höjning av den tillfälliga löneförbättringen jämväl för annan personal å såväl ovannämnda som andra stater, vilken i avlöningshänseende är fullt likställd med de i motionerna avsedda beställningshavarna, nämligen öververkmästare, departementsskrivare å intendenturkårens stat, gevärsbantverkare vid arméns truppförband och hantverkare vid trängen.

Härtill kommer, att då, enligt vad chefen för lantförsvarsdepartementet anfört till det vid propositionen nr 413 fogade protokollet över lantförsvarsärenden den 9 april 1920, utredning rörande genomförande för den militära personalen av en löneroglering av mera definitiv natur bör så bedrivas, att förslag i ämnet hinner föreläggas 1920 års riksdag, och i detta sammanhang även här ifrågasvarande grupper av beställningshavare torde komma att vederbörligen tillgodoses, en förhöjning av den tillfälliga löneförbättringen, som skulle beslutas av innevarande års riksdag, sannolikt skulle komma att gälla endast för ett år.

På grund av vad sålunda anförs få de sakkunniga såsom sin mening uttala, att motionerna nr 305 och 306 i första kammaren samt nr 440 och 441 i andra kammaren icke synas böra vinna riksdagens bifall.

Motionerna nr 307 och 308 i första kammaren.

I motionen nr 307 har föreslagits, att den tillfälliga löneförbättringen för personalen vid flottans poliskår måtte höjas utöver nu utgående och i den kungl. propositionen föreslagna belopp, nämligen

för poliskommissarie och för överkonstapel från 800 till 1,700 kronor samt för konstapel från 750 till 1,550 kronor.

I motionen nr 308 har föreslagits, att den tillfälliga löneförbättringen för polispersonalen i Boden och å Karlsborg måtte höjas utöver nu utgående och i den kungl. propositionen föreslagna belopp, nämligen

för poliskommissarie och för överkonstapel från 800 till 1,700 kronor samt för konstapel och för extra konstapel från 750 till 1,550 kronor

Vad först angår flottans polispersonal, rådde, såsom även motionären framhållit, före införandet av den tillfälliga löneförbättringen år 1918 en viss proportion mellan polispersonalens och underofficerarnas löner, i det att den högsta lönen för överkonstapel något understeg lönen för flaggunderofficer (ej maskinist) och högsta lönen för konstapel något understeg lönen för underofficer av 2. graden (ej maskinist). Efter genomförandet av den tillfälliga löneförbättringen år 1918 är förhållandet något olika, i det för polispersonalen löneförbättringen utgår med visst belopp, oberoende av antalet tjänstår, medan däremot för underofficerarna densamma utgår med olika belopp allt efter tjänstårens antal. Den till polispersonalen utgående löneförbättringen överstiger till beloppet den motsvarande förmån, som tillkommer de yngre underofficerarna, men understiger de belopp, varmed löneförbättring utgår till de äldre underofficerarna i motsvarande grader.

Med inberäkning av den nu utgående tillfälliga löneförbättringen utgör begynnelse- resp. slutavlöningen för poliskommissarie 2,700 resp. 3,100 kronor,

för överkonstapel, tillika tjänstgörande såsom poliskommissarie, 3,500 resp. 3,700 kronor, för annan överkonstapel 2,840 resp. 3,040 kronor och för konstapel 2,330 resp. 2,530 kronor. Dessa belopp gälla dock endast för den i Karlskrona stationerade personalen. I Stockholm bliva beloppen något högre på grund av det därstädes utgående högre inkvarteringsbidraget.

Avlöningen å annan ort än Stockholm eller Göteborg utgör för flaggunderofficer (ej maskinist) vid flottan, den tillfälliga löneförbättringen inberäknad, lägst 2,781 kronor 5 öre och högst 3,581 kronor 5 öre samt för en underofficer av 2. graden (ej maskinist) lägst 2,228 kronor 80 öre och högst 3,028 kronor 80 öre, beroende på antalet tjänstår.

Vad beträffar polispersonalen i Boden och å Karlsborg, utgör begynnelse- resp. slutavlöningen, den tillfälliga löneförbättringen inberäknad, för poliskommissarie 3,695 resp. 4,695 kronor, för överkonstapel 2,710 resp. 3,310 kronor och för konstapel 2,360 resp. 2,660 kronor. Extra konstapel åtnjuter arvode samt löneförbättring till sammanlagt belopp av 2,360 kronor. Till den i Boden förlagda personalen utgår härjämte särskilt provisoriskt avlöningstillägg med 200 kronor.

Poliskommissarie vid fästningspolisen är i avlöningshänseende likställd med departementsskrivare, allenast med den skillnaden, att den tillfälliga löneförbättringen till sistnämnda beställningshavare utgår med 850 kronor eller med 50 kronor högre belopp än till poliskommissarien. Överkonstapel och konstapel äro närmast jämförliga med fanjunkare och sergeant vid armén, vilkas avlöningsförmåner, den tillfälliga löneförbättringen inberäknad, utgöra, för fanjunkare lägst 2,782 kronor 50 öre och högst 3,582 kronor 50 öre samt för sergeant lägst 2,210 kronor och högst 3,010 kronor, allt efter antalet tjänstår.

Av vad de sakkunniga här anfört framgår, att vid bifall till förevarande motioner ifrågavarande polispersonal skulle komma att uppbära avsevärt högre avlöning än den högsta, som kan tillkomma den militära personal, till vars avlöning polispersonalens avlöningsförmåner hittills stått i viss relation. Huruvida med hänsyn till de arbetsuppgifter och det ansvar, som åligga de olika personalkategorierna, ett sådant förhållande kan vara rättvist och billigt, är en fråga, som de sakkunniga icke kunna besvara utan mycket ingående undersökningar, vilkas verkställande tiden nu icke medgiver. Med hänsyn till de konsekvenser, som ett bifall till motionerna således skulle komma att medföra, och med hänvisning vad särskilt poliskommissarien vid fästningspolisen beträffar till vad de sakkunniga ovan anfört i fråga om den i motionerna nr 305 och 306 i första kammaren samt nr 440 och 441 i andra kammaren föreslagna förhöjda löneförbättringen för departementsskrivare m. fl., hava de sakkunniga ansett sig icke kunna tillstyrka någon förhöjning av den tillfälliga löneförbättringen för ifrågavarande polispersonal.

De sakkunniga få alltså såsom sin mening uttala, att motionerna nr 307 och 308 i första kammaren icke torde böra vinna riksdagens bifall.

Motionen nr 438 i andra kammaren.

I motionen har föreslagits, att i stället för de nu gällande och i den kungl. propositionen föreslagna siffrorna den tillfälliga löneförbättringen till musikunderofficerarna vid armén måtte utgå med följande belopp, nämligen

till musikfanjunkare.....	med 1,500 kronor
» musiksergeant av 1. klassen.....	» 1,200 »
» musiksergeant av 2. ».....	» 1,000 »
» furir av 1. ».....	» 200 »

allt per år.

Enligt gällande stater åtnjuta musikunderofficerarna samma avlöning som övriga underofficerare av motsvarande tjänstegrader. Med hänsyn bland annat därtill, att rekryterings-, utbildnings- och befodringsförhållandena för musikunderofficerarna företedde väsentliga olikheter vid jämförelse med vad som gällde i fråga om övriga underofficerare, kunde emellertid de löneskalor, som vid utarbetandet av det till grundval för den nu gällande tillfälliga löneregleringen av särskilda sakkunniga lagda utkastet till en definitiv lönereglering uppgjordes för nämnda övriga underofficerare, icke tillämpas beträffande musikunderofficerarna. Vid sådant förhållande och då den tillfälliga löneförbättringen för musikpersonalen givetvis icke finge föregripa en blivande definitiv lönerglering, kunde vid bestämmande av löneförbättringens belopp för musikpersonalen icke heller tillämpas samma grunder, som följts beträffande övriga underofficerare. Den tillfälliga löneförbättringen för musikunderofficerarna sattes i stället till vissa bestämda belopp, nämligen 1,000 kronor för musikfanjunkare, 800 kronor för musiksergeant av 1. klassen och 700 kronor för musiksergeant av 2. klassen. Samma belopp hava i den kungl. propositionen föreslagits att utgå för år 1921.

Som den tillfälliga löneförbättringen till övriga underofficerare, allt efter antalet tjänsteår, utgår: till fanjunkare och till sergeant av 1. klassen med lägst 300 och högst 1,100 kronor samt till sergeant av 2. klassen med lägst 420 och högst 1,220 kronor, uppbära musikunderofficerarna alltså avlöning med sammanlagt högre belopp än yngre underofficerare i allmänhet i samma tjänstegrad, men komma däremot icke upp till samma avlöning som äldre underofficerare i samma tjänstegrad, vilka icke tillhöra musikpersonalen.

Ett bifall till motionärernas förslag skulle emellertid medföra, att musikunderofficerarna skulle erhålla högre avlöningsförmåner än även de äldsta underofficerarna i samma grad som icke tillhöra musikpersonalen. Då de sakkunniga icke kunnat finna några skäl, som kunna motivera en sådan särställning i avlöningshänseende för musikunderofficerarna, och det icke är möjligt för de sakkunniga att i detta sammanhang uppgöra särskilda löneskalor för denna personal, kunna de sakkunniga för sin del icke tillstyrka, att med anledning av förevarande motion någon ytterligare löneförbättring beredes musikunderofficerarna.

I motionen har vidare föreslagits en förhöjning av den till furir av 1. klassen utgående tillfälliga löneförbättringen från 120 till 200 kronor för år. Med hänsyn till det sammanhang, i vilket detta förslag framkommit, förutsätta de sakkunniga, att därmed äsyftas till musikpersonalen hörande furirer. Då emellertid gällande stater för arméns truppförband bland musikpersonalen icke upptaga några beställningar för furirer av 1. klassen, torde något vidare yttrande i fråga om denna del av motionen icke erfordras.

På grund av vad sålunda anförts, få de sakkunniga såsom sin mening uttala att förevarande motion icke synes böra bifallas.

Motionen nr 439 i andra kammaren.

I denna motion har föreslagits, att den tillfälliga löneförbättringen för musikdirektörer (musikledare) vid flottans stationer måtte höjas från nu utgående och i den kungl. propositionen föreslagna 800 kronor till 1,500 kronor.

Dessa befattningshavare åtnjuta ett årligt arvode å 2,000 kronor. Den tillfälliga löneförbättringen föreslogs av 1917 års avlöningssakkunniga i överensstämmelse med de av dem i fråga om arvodestagare i allmänhet tillämpade grunder till 20 % av arvodets belopp eller 400 kronor. Kungl. Maj:t ansåg emellertid, att musikledarna vid flottans stationer borde komma i åtnjutande av löneförbättring enligt i huvudsak samma beräkningsgrund som motsvarande musikpersonal vid armén, samt att beloppet av denna löneförbättring på grund därav borde sättas till 800 kronor i stället för av de sakkunniga föreslagna 400 kronor. I överensstämmelse härmed bestämdes ifrågavarande belopp av riksdagen till 800 kronor.

Med hänsyn därtill, att musikledarna vid flottans stationer icke bleve delaktiga av den förhöjning av den tillfälliga löneförbättringen, som vid 1919 års riksdag genomfördes för en del arvodestagare, torde icke något vara att erinra mot motionärernas förslag att i fråga om den tillfälliga löneförbättringen likställa nämnda musikledare med musikfanjunkarna vid armén, och anse fördenskull de sakkunniga, i anslutning till vad de här ovan anfört beträffande motionen i andra kammaren nr 438, att med anledning av förevarande motion den tillfälliga löneförbättringen för musikdirektör (musikledare) vid flottans stationer lämpligen kan höjas från 800 till 1,000 kronor.

Motionerna nr 444 och 446 i andra kammaren.

I motionen nr 444 har föreslagits,

A) att utöver den tillfälliga löneförbättring under år 1921 för viss personal vid armén, vilken föreslås i Kungl. Maj:ts proposition nr 413, ytterligare under sagda år till samma personal måtte utgå ortstillägg i enlighet med arméns och marinens avlöningssakkunnigas framställning den 1 mars 1920; samt

B) under förutsättning att nyssnämnda hemställen icke vinner riksdagens bifall, att likaledes utöver den tillfälliga löneförbättring under år 1921 för viss personal vid armén, vilken föreslås i Kungl. Maj:ts proposition nr 413, ytterligare följande förmåner under sagda år måtte tillerkännas de av arméns personal, vilka äro *familjeförsörjare*:

1) tillfällig inkvarteringsersättning till officerare och underofficerare och likställda vid armén, vilka uppbära kontant inkvarteringsbidrag och vilka äro familjeförsörjare,

a) med 150 procent till kompaniofficerare och underofficerare samt likställda;

b) med 133 $\frac{1}{3}$ procent till överstelöjtnanter och majorer samt likställda å annan ort än Stockholm och Göteborg, samt

c) med 100 procent till generalpersoner och under b) icke nämnda regementsofficerare och likställda;

- 2) tillfällig ersättning för bränsle och lyse till officerare och likställda vid armén, vilka åtnjuta inkvartering in natura och vilka äro familjeförsörjare,
- a) med 200 kronor till kompaniofficer och likställd,
 - b) med 300 kronor till överstelöjtnant och major samt likställd, och
 - c) med 400 kronor till generalsperson och överste samt likställd;
- 3) tillfälligt lönetillägg med 150 procent å nu utgående lönetillägg till furirer, vilka äro gifta eller och äro änklingar med minderåriga barn.

I motionen nr 446 har föreslagits, att riksdagen ville i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 413 besluta att för beredande av ortstillägg under år 1921 till arméns personal i överensstämmelse med de sakkunnigas förslag anvisa ett belopp av 3,035,000 kronor.

De sakkunniga hava redan förut framhållit, att de ansett det åligga dem att pröva de genom förevarande remiss överlämnade motionerna allenast ur löneteknisk men icke ur statsfinansiell synpunkt. Vid sådant förhållande måste de sakkunniga i likhet med motionärerna i första hand förorda de förslag, som avse införande för arméns personal av en ytterligare tillfällig löneförbättring i form av ortstillägg enligt av de sakkunniga i underdånig skrivelse den 1 mars 1920 föreslagna grunder, emot vilka såväl armé- som marinförvaltningen i avgivna yttranden förklarar sig icke hava något att i huvudsak erinra.

På sätt arméförvaltningen i nyssberörda, den 11 mars 1920 dagtecknade yttrande anfört, torde emellertid avfattningen av de föreslagna författningsföreskrifterna i ämnet böra förtydligas, så att ingen tvekan må uppstå därom, att ortstillägg bör tillkomma jämväl kapten av första klassen och löjtnant av samma klass, vilka icke uppnått minst tre tjänstår, samt tygmästare av andra klassen; likaledes bör det till äldre bataljonsläkare utgående tillägget i lön å 1,000 kronor inräknas bland de avlöningsförmåner, till vilka hänsyn skall tagas vid bestämmande av den avlöningsgrupp, en beställningshavare skall anses tillhöra vid ortstilläggets beräkning.

Beträffande ovannämnda, i motionen nr 444 alternativt framställda förslag om beredande av en särskild tillfällig löneförbättring åt familjeförsörjare torde huvudsakligen följande erinringar kunna göras.

Det skulle i många fall verka synnerligen orättvist, om familjeförsörjare med stora familjer skulle uteslutas från den föreslagna förmånen på grund därav, att de åtnjöte bostad in natura. Ifrågavarande förslag tager vidare icke någon hänsyn till de å skilda orter rådande olika levnadskostnaderna. Härjämte är förslaget ur löneteknisk synpunkt icke tillräckligt genomarbetat, och det torde icke vara uteslutet, att detsamma i ett eller annat fall kan komma att försvåra genomförandet av en mera definitiv löneroglering. Slutligen måste det anses olämpligt att, såsom vid förslaget antagande skulle komma att ske, om också endast för ett enda år införa flera olika nya avlöningsformer, som med största sannolikhet icke torde komma att upptagas i en definitiv löneroglering.

På grund av vad sålunda anförts anse sig de sakkunniga icke kunna förorda ifrågavarande, i motionen nr 444 alternativt framställda förslag.

Med hänsyn till det stora behov av en ytterligare löneförbättring för den militära personalen, som otvivelaktigt föreligger, hava vid sådant förhållande de sakkunniga, för den händelse deras av motionärerna upptagna förslag om införande av ortstillägg för nämnda personal av statsfinansiella skäl icke skulle kunna genomföras, ansett sig böra undersöka, huruvida det icke skulle vara möjligt att genom en begränsning i en eller annan form av berörda förslag

erhålla en ur såväl statsfinansiell som löneteknisk synpunkt antaglig lösning av föreliggande fråga. De utvägar, som enligt de sakkunnigas mening skulle därvid ligga närmast till hands, vore att *antingen* låta ortstillägg utgå enligt de sakkunnigas förslag men *utan* dyrtidstillägg *eller ock* låta ortstillägg utgå enligt samma förslag men *med till hälften reducerade belopp* jämte dyrtidstillägg å dessa belopp. Vidare skulle, i anslutning till motionärernas alternativa hemställan, vartdera av nyssnämnda förslag kunna inskränkas att gälla endast för familjeförsörjare.

Kostnaderna för här ifrågavarande olika förslag, sådana de kunnat approximativt beräknas, framgå av bilagda tablå, som jämväl upptager motsvarande kostnader för marinens vidkommande. Antalet familjeförsörjare hava de sakkunniga därvid ansett sig böra beräkna till 70 % av hela antalet beställningshavare. Dyrtidstilläggen hava beräknats enligt de regler, som tillämpats vid kostnadsberäkningarna i ovannämnda propositioner nr 413 och 414. För jämförelse hava i tablån även upptagits kostnaderna för införande av en ytterligare tillfällig löneförbättring enligt det av motionärerna framställda alternativa förslaget, dock med beräkning av antalet familjeförsörjare jämväl i detta fall till 70 % av hela antalet beställningshavare. Furirerna hava emellertid icke här medräknats.

Såsom av nämnda tablå framgår, skulle sammanlagda kostnaderna för såväl armén som marinen enligt de olika alternativen utgöra:

<i>alt. 1.</i> Ortstillägg enligt de sakkunnigas förslag, med dyrtidstillägg	kronor 7,395,000: —
<i>alt. 2.</i> Ortstillägg enligt samma förslag, men utan dyrtidstillägg	» 4,350,000: —
<i>alt. 3.</i> Ortstillägg med till hälften reducerade belopp, med dyrtidstillägg	» 3,697,500: —
<i>alt. 4.</i> Ortstillägg enligt de sakkunnigas förslag endast till familjeförsörjare, utan dyrtidstillägg	» 3,045,000: —
<i>alt. 5.</i> Ortstillägg med till hälften reducerade belopp endast till familjeförsörjare, med dyrtidstillägg	» 2,588,250: —
<i>alt. 6.</i> Motionärernas alternativa förslag (dock med beräkning att 70 % av personalen är familjeförsörjare; gifta furirer här icke medräknade)	» 3,501,575: —

Därest av statsfinansiella skäl *alt. 1* icke skulle kunna genomföras, synes enligt de sakkunnigas mening ettdera av *alt. 2* eller *alt. 3* i första hand böra komma i betraktande. För *alt. 2* talar bland annat den omständigheten, att enligt detsamma de sakkunnigas förslag till ortstillägg utan vidare skulle kunna tillämpas, varigenom ortstilläggen skulle komma att utgå med lämpligt avvägda belopp. Även om med inräknande av dyrtidstilläggen den verkliga löneförbättringen enligt *alt. 3* endast obetydligt skulle komma att understiga *alt. 2*, skulle däremot de belopp, varmed de direkta ortstilläggen enligt *alt. 3* komme att utgå, måhända förefalla väl obetydliga — ett förhållande, som möjligen kan göra *alt. 3* mindre lämpligt. Såsom ett skäl för detta *alt. 3* kan däremot anföras, att då redan de av de sakkunniga föreslagna reducerade ortstilläggsbeloppen avse 1914 års prisnivå, av principiella skäl dyrtidstillägg synes böra utgå jämväl å ortstilläggen.

De sakkunniga anse sig emellertid icke kunna giva bestämt företräde åt någotdera av ifrågavarande alternativ, vilka båda ur löneteknisk synpunkt kunna godkännas.

För nedbringande av kostnaderna kan såväl alt. 2 som alt. 3 inskränkas att gälla endast för familjeförsörjare. De sålunda reducerade alternativen hava å förenämnda tablå betecknats med siffrorna 4 och 5. Ehuru vissa av de skäl, som här ovan anförts mot motionärernas alternativa förslag, även kunna åberopas gent emot sistnämnda båda förslag, synas de dock vara att föredraga framför motionärernas nämnda alternativ, då de i allt fall upptaga en avlöningsform, som sannolikt torde komma att på ett eller annat sätt fortfarande förekomma efter genomförandet av en definitiv löneroglering.

Vad särskilt beträffar det i motionen nr 444 föreslagna tillfälliga lönetillägget till furirer, utgör detta förslag en integrerande del av motionärernas alternativa förslag om ytterligare avlöningsförbättring för den del av den militära personalen, som är familjeförsörjare. Då de sakkunniga här ovan avstyrkt sistnämnda förslag, följer härav, att de sakkunniga icke heller kunna förorda den del av förslaget, som avser furirerna.

De sakkunniga vilja emellertid framhålla, att en genomgripande löneroglering jämväl för manskapet med det snaraste synes böra genomföras. De sakkunniga hava i underdånig skrivelse den 24 februari 1918 avgivit yttrande över ett av särskilda sakkunniga avgivet förslag till förbättrande av manskapsrekryteringen vid armén och därvid framlagt ett förslag till tillfällig löneförbättring för arméns manskap. Detta förslag lades emellertid icke till grund för den proposition, som i ärendet avläts till riksdagen (nr 320/1919), utan begränsades denna till ett förslag därom, att, med bibehållande i övrigt av gällande avlöningsbestämmelser, viss höjning i dagavlöningen måtte från den 1 november 1919 beredas beställningshavare inom de olika manskapsgraderna. Kungl. Maj:ts förslag blev av riksdagen bifallet. Enahanda bestämmelser skola enligt beslut av innevarande års riksdag gälla jämväl under år 1921.

De sakkunniga vilja i detta sammanhang vidare erinra därom, att de sakkunniga i underdånig skrivelse den 30 april 1920 angående rätt för manskap att uppbära portionsersättning under tjänstledighet uttalat, att de ansett det böra tagas under överbäggande, huruvida icke de vid armén nu tillämpade grunderna för beräkning av gottgörelse för portion, där sådan gottgörelse utgår, lämpligen bör ändras, så att nämnda gottgörelse komme att utgå med ett belopp, som mera än vad som nu vore fallet motsvarade portionens verkliga värde. Därest vad de sakkunniga sålunda anført vinner beaktande, skulle de gifta furirerna, vilka erhålla portionsgottgörelse, åtminstone med det nuvarande prisläget, erhålla en icke obetydlig förbättring i sina förmåner.

Med hänsyn till vikten därav, att en lämplig proportion råder mellan de olika tjänstegradernas avlöning, vilja de sakkunniga ytterligare framhålla, att det synes vara mindre välbetänt att, utan sammanhang med en allmän löneroglering för manskapet, för endast en del av detta införa en så avsevärd förmån, som motionärernas ifrågavarande förslag innebär. Den personal, som skulle bliva delaktig av denna förmån, komme nämligen därigenom att erhålla en avlöning, som, med inberäkning av dyrtidstillägg enligt Kungl. Maj:ts förslag till riksdagen, skulle med mer än 1,000 kronor överstiga övriga furirers i samma klass avlöningsförmåner.

Därest något av de ovan alternativt skisserade förslagen om införande av ett begränsat ortstillägg för den militära personalen skulle befinnas lämpligen böra läggas till grund för riksdagens beslut i ämnet, torde det av de sakkunniga

i deras underdåniga skrivelse den 1 mars 1920 avgivna förslaget till författningsföreskrifter rörande ortstillägget kunna i huvudsak följas vid utarbetande av de stadganden, som ett sålunda modifierat beslut i ämnet skulle göra erforderliga. Med hänsyn till frågans nuvarande läge hava de sakkunniga emellertid icke ansett det ankomma på dem att i detta sammanhang utarbeta särskilda förslag till de ändringar, som kunna vara erforderliga, allt efter som det ena eller andra av berörda alternativ skulle komma till användning.

Motionerna nr 445 och 447 i andra kammaren.

I motionen nr 445 har i fråga om marinens personal framställts samma alternativa förslag, som enligt vad här ovan anförts innehålles i motionen nr 444 beträffande arméns motsvarande personal.

I propositionen nr 447 har föreslagits, att riksdagen ville i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 414 besluta att för beredande av ortstillägg under år 1921 till marinens personal i överensstämmelse med av de sakkunniga utarbetat förslag anvisa ett belopp av 1,315,000 kronor.

Beträffande dessa motioner tillåta sig de sakkunniga hänvisa till vad de här ovan anført i fråga om motionerna nr 444 och 446, vilket i tillämpliga delar gäller även beträffande nu ifrågavarande motioner.

Med anledning av vad marinförvaltningen i sitt den 10 mars 1920 avgivna yttrande över de sakkunnigas förslag till grunder för tillfällig löneförbättring under 1921 för viss personal vid marinen anført, vilja de sakkunniga ytterligare endast tillägga, att de föreslagna författningsföreskrifterna i ämnet torde böra förtydligas, så att ingen tvekan må uppstå därom, att ortstillägg bör tillkomma jämväl kapten av första klassen, löjtnant samt underofficer av tredje graden, vilka icke uppnått minst tre tjänstår.

Remissakten återställes.

Stockholm den 10 maj 1920.

Underdånigst

A. E. M. ERICSSON.

G. AFZELIUS.

AUG. NILSSON.

R. C. TH. NÄSMAN.

CARL EDV. STERKY.

LUDVIG WIDELL.

	A r m é n			M a r i n e n.			Summa för armén och marinen.
	Orts- tillägg.	Dyrtids- tillägg.	Summa.	Orts- tillägg.	Dyrtids- tillägg.	Summa.	
1) Ortstillägg enligt de sakkunnigas förslag; med dyrtidstillägg ...	3,035,000	2,124,500	5,159,500	1,315,000	920,500	2,235,500	7,395,000
2) Ortstillägg enligt samma förslag; men utan dyrtidstillägg	3,035,000	—	3,035,000	1,315,000	—	1,315,000	4,350,000
3) Ortstillägg med till hälften reducerade belopp; med dyrtidstillägg.	1,517,500	1,062,250	2,579,750	657,500	460,250	1,117,750	3,697,500
4) Ortstillägg enligt de sakkunnigas förslag endast till familjeförsörjare; utan dyrtidstillägg (70 % beräknas vara familjeförsörjare)	2,124,500	—	2,124,500	920,500	—	920,500	3,045,000
5) Ortstillägg med till hälften reducerade belopp endast till familjeförsörjare; med dyrtidstillägg	1,062,250	743,575	1,805,825	460,250	322,175	782,425	2,588,250
6) Motionärernas alternativa förslag (dock med beräkning av 70 % familjeförsörjare; gifta furirer ej medräknade)	1,351,000	945,700	2,296,700	708,750	496,125	1,204,875	3,501,575